

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Savoboda József könyv- és papírkerekedése,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény,
valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
Telefon hívószám 2.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL
ÜGYVÉD.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ÉLTHES GYULA.

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor.
Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.
Kéziratok nem adtnak vissza.

Karácsonykor.

Az emberiség temetésre készül. Ma-holnap sirba süllyeszti 1909. év halotti nyoszolyáját. Mielőtt a temetési siron az elmélkedés előtörne a multak nagy temetőjébe küldött, megőszült Szilveszter sejtelmes éjszakáján, a hosanna, üdvkiáltás lepi el a tereket. Az ember, aki összeköti az eget a földdel, mintegy levarázsolja az ég milliárd csillagait.

Karácsonyt ünnepeljük. Évezredek hő vágyának teljesülése a legfenségesebb, de a legszegényesebb születés közelebb hozza egymáshoz a szíveket, felebaráti szeretetet és irgalmat terjeszt mindenfelé.

Bethlehemnek pusztlájában Jézus született!

Igénytelen pásztor ajkak üdvívalgása gyujtólóg hangzik át az eltemetett idő tengerén, szokatlan fény árad a palota biborán, s a kunyhó porondján.

Puha karokon, játékbábok között ringatózik utólrhetetlen földi boldogságban a naiv gyermeki hit; a hétköznapi világ helyén új élet derűje száll mindenütt. — Őszült bércek ormán szendergő völgyekben a szeretet harmóniája ül diadalt szanasztát.

De mégis-mégis van egy hely, hol szárnyszegetlen lehullott a törekvő remény, hová leborult a csüggedés éjszakája, hol nem látszik tisztá ég, hol kínos bizonytalanságban árnyak járnak.

Ez a hely a mi nemzeti életünk. — Mióta az idő folyama hullámszik nemzeti létünk hajója körül, kevés fény után éjszakába bolyogunk, hasztalan várjuk az osztályrészt, hogy mint egykor a választott nép előtt, a boruban is lángoszlop vezessen; hogy bevonulhassunk az epedve várt ígért földjére.

Mikor mondhatjuk el az ó-szövetség felkent papjával: nyugodtan halhatunk meg, mert látták szemünk a megújított nemzeti élet letéteményesét.

Évezredek küzdelmekben dideregtünk, fáztunk, kergettük a harcok véragyát; csapkodtunk a lojalitás szélsőségeiben; őrt állottunk mások balszerencséjében, fényre emeltünk, „életet és vért” kiáltottunk, s mi mindezekért a mi karácsonyi ajándékunk? Kimondhatatlan szenvedés és nyomor, egy oly karácsonyfa, melynek levelei acél tüvel vannak helyettesítve, hogy testünkön ne maradjon élelenség.

A nemzeti akarat, milliók akarata, megtörik a rideg vétón, közjogi életünk sarkalatos tételeibe vámpír módon bekapaszkodnak idegen, fércelt tartomány-nak jogtalan tanácsosai.

Mi meg itthon sóhajtozzuk a költő elégiáját: „Nem, nem ellenség, ön fia

vágja sebet.” Hol volt az idő, a nekor harcainkban egységesen dobbant össze a magyar szív s egységesen szállott ki hűvelyéből a magyar kard, s valjon lesz-e idő, mikor elementáris erővel száll sikra jogaiért a nemzeti akarat letéteményese a magyar parlament minden egyede.

Történelmi példák állanak kiáltó tanúként az évezredek rossz magyar természet, a széthuzás folytontartó lappangása mellett. Az ellenségnek pedig kétségtelen előnye volt az egyesült erő.

Most, midőn a szeretet és a béke magasztos harmóniája leszál karácsony estjén e honban mindenfelé, egyesüljön minden magyar szív buzdó imában a megbühödött nép szebb jövőjeért.

Óh bethlehemi király!

Emeld fel hozzád a király szívet.

Hogy értelme legyen mint napod szemé.

Hogy végig lássa roppant helyzetét.

Indemnitás.

Az öreg Ben Akiba, ha most éne, bizonytal visszavonná híres közmondását. Mégis csak van új a nap alatt. A mostani politikai szituáció tagadhatatlanul sok olyan momentumot vetett felszínre, amelyek egészen példa nélkül állanak alkotmányosságunk történetében.

Semmi sem illusztrálja riktóbban a helyzet tarthatatlanságát, mint a most előtérbe tolodott indemnitás kérdése. Aki talán eddig még némi optimiztikus illuziókban ringatta magát, az is kénytelen most belátni, hogy itt minden felfordult, itt megszűnt a logika érvénye, fejletőre állott a politikai bölcsesség és csődöt mondott a bizonyosság.

Tessék eligazodni: a kormány élvezi a nemzet bizalmát, a képviselőház többsége támogatja, — de az indemnitást nem akarják megszavazni. A korona nem fogadta el a kormány tagjainak a kibontakozásra vonatkozó előterjesztést, de nem akarja őket elereszteni és helyeiken tartja továbbra is. Az indemnitás megszavazása bizalmi kérdés. De ezzel a kormánnyal szemben teljesen irreleváns, hogy mi lesz az indemnitási javaslat sorsa: mert ha megtagadják, nem vonhat le abból semmiféle konzekvenciát, mert hiszen már lemondott; viszont, ha elfogadják, ez nem jelentheti reaktívalását és felmentését továbbra is sürgeti. Másfelől a pénzügyi kontinuitás megakasztása rendkívül súlyos helyzetbe sodorná az országot és száz-ezreket döntene nyomorba: olyan nagy felelősség, amelyet senki se vehet könnyedén magára. A dolgot még komplikálja az is, hogy ennek a kormánynak megadnák ugyan az indemnitást, de joggal tartanak attól, hogy ezzel a következő

kormánynak lesznek szolgálatot és eleve kiadják kezükből a leghatékonyabb alkotmányos fegyvert. Egy további tekintet amely szintén rendkívül nyomós — az is, hogy ha az indemnitást megtagadják, akkor esetleg ép a jelenlegi kormányt kergetik ex-lexbe, amit bizonyos körök valószínűleg nagy kárörömmel látnának.

Igy komplikálódott a mostani abszurd helyzetben az indemnitás kérdése. Új vonás az is, hogy a kormány indemnitást terjeszt be anélkül, hogy benyújtotta volna a jövő évi költségvetést. De a kabinet arra hivatkozik, hogy miután lemondott, a költségvetés beterjesztésére nem lehet hivatva, másrészt pedig az indemnitás beterjesztésére világosan utasítják a törvények.

Ezt az összegubancolódott gordiusi esemőnt szerencsés ötlettel vágja ketté Bethlen István grófnak javaslata, amelyet a Kossuth-párt értekezletén elfogadtak. E szerint a Ház nem is tárgyalja az indemnitást, hanem sürgősen felír a királyhoz parlamentáris kormány kinevezése érdekében. Ha pedig a mostani kormány mégis lívaltalban lenne még január 1-én, akkor megtilja a rendkívüli utalványozások eszközését. Szóval a tisztviselők, napidíjak stb. megkapják fizetésüket, de a költségügyi kiadásokhoz való hozzájárulást már nem utalványozhatja a kormány.

Ez a határozat talán mégis döntő lépésre készíteti Bécsét. A király azt mutatják a jelek — végre kilépett abból a teljes negációjából, amelyben hónapok óta szinte megmerevült és hajlandó valamelyes irányban döntést hozni. Ez a küszöbön álló döntés nem sok jóval biztat. Bécsben ridegen elzárkóznak most is a nemzeti aspirációk teljesítése elől. Viszont a mostani parlamenti pártokból senki sem akad vezető államférfi, aki ezeknek a minimumra mérsékelt engedményeknek elejtésével vállalkoznék kormányra. Minden szimptoma azt hirdeti, hogy parlamenten kívül álló politikusokkal fognak megpróbálkozni. De hogy ezen túl mi azután Bécsnek szándéka, azt teljes homály fedi.

Teljes bizonytalanságban vagyunk az iránt, hogyan gondolkodnak oda fent a válság megoldásáról és milyen irányban szeretnék a megoldás útját egyengetni. A király-soha sem nyilatkozott arról. Bár-mely oldalról kísérelték meg a kibontakozás lehetőségét, mindenütt negációra találtak. Pozitív kívánságot azonban soha sem nyilvánított a király. Mi tudjuk azt, hogy a királyi akarat miatt ez meg ez lehetetlen. De hogy mi hát a lehetséges, mit tehetünk, merre forduljunk, arról sejtelmünk sincs.

Igen, a válság megoldásának igen könnyű módja lett volna, ha a kormány elejti összes követeléseit, deferál mindenben a királyi akaratnak a követi mindenben a király szavát. Akkor ez a kormány is maradhatna időtlen időkig. De hát ép itt volt a kontroverzia és kabinet között és hogy a kabinet férfiasan megállotta helyét, bármit is mondjanak rosszhiszemű politikai ellenfelek, azt épen ez létségtelenül bizonyítja.

A legközelebbi időkben talán mégis feleletet kapunk erre a nyílt kérdésre. A király most audienciára hívatta Lukácsot és Kluen Héderváryt — egyik név se biztat semmi jóval — ami jele annak, hogy most már csakugyan elszánja magát valamire. Ha ez az elhatározása a nemzet ellen szólana, az egész nemzetet, pártkülönbőség nélkül, fogja magával szemben találni!

Karácsony.

Sivár, rideg föld. Halódó emberek. Akik élnek és mégis — holtak, mert a szívök halt meg...

Ez a mai karácsonyi ünnep képe. Karácsonyi szép fa ragyogó gyertyái, ne hazudjatok: szeretet ma nincsen!

Amerre a szem néz, ahová tekintünk elkalandoz, nem találunk sokat abból az értékes gyöngyből, mely a kereszt-fáról pergett alá, hogy szeretni tanuljanak a földön. Az önfeláldozó Szeretet vércseppjei felszáradtak... elszállott a szeretet.

Bethlemi jászol! Sir a szemem, ha Rád tekintek. Vidd fel, óh vidd fel drága Kincsedet az égbe, s ne ringassad, ne neveljed ezt a drága Csecsemőt a gonosz föld számára! Ne neveld a Golgothának, mert a vérvirágok nem fejlesztenek gyümölcsöket.

Rideg rögök között, sötét sirnál állunk, melytől már Greguss Agost profétái lelke jó eleve féltette nemzetét. A materializmus feketete gödrébe temetkeznek a kiélt szívek, hitetlen lelkek s elcsigázott agyvelők.

Fáradt szempilláikat a Nirvána szkeptikus bölcselői nem emelik föl, hogy megpillantsák a három bölcs csillagát, mely őket e kopár, kietlen temetőről szebb tájakra vezetné. Elvezetné Krisztus bölcsőjéhez, a golgothai vérrózsafához és az üres sirhoz... S látnák égbe szállni Isten egy Fiát, észretérvén, hogy: „van valami odaát!”...

Ki az a vakmerő, aki azt állítja, hogy eszmények nélkül is élhetni?! — „Si est vita, non est ita”... az élet eszmények nélkül csak tengődés, lelkehagyott sívárság.

Legjobb minőségű varrogepek allandó raktára.

MEGÉRKEZTEK

A LEGUJABB ÉS LEGSZEBB KIVITELŰ
KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKTÁRGYAK
ÉS TÁRSASJÁTÉKOK. NAGY VÁLASZTÉK MINDENFÉLE

GYERMEJÁTÉKOK.

ban, melyekből egész éven át nagy választékot tartok raktáron és igen olcsó árban bocsátom tisztelt vevőim rendelkezésére. Maradok kiváló tisztelettel:

Pototzky Pál női- és férfi-divat-üzlete, Csikszeredában (Főtér).

UTAZÓ KOSARAK ÉS KÉZI BŐRÖNDÖK.

Emeld fel, megalázott ember, koronán! Több vagy, mint állat... Hiába' tépték le tudákos tudósok égi koszorudat!...

Mert ma született Jézus Krisztus Betlehemben. — Ó, aki több volt, mint ember, meghitelte a kimondott igazságot, hogy: te meg több vagy, mint állat!...

Ember vagy! És magasztos igazságok kőrnéveznek. Igazságok, melyek a „le-harmatolt Igaz“-nak tanúbizonysága szerint égen-földön boldogítanak; csak kövessük azt az Embert, aki a már a bethlehemiben — Golgothára készült!...

Nehéz dolog, ugy-e, vinni a hitet az ebből fakadó élet kereszfáját?... A parfüm jobb — a tömjén illatánál, ugy-e bár?... Kényelmesebb hazudni a világ-nak s a mások nagy hazugságait képmutató bókkal fogadni?!

Ne hidd azt, ember!... Egy lépés is több boldogságot ad az Igaznak útján, mint az édeskés, hazug világnak tett örökös szolgálata.

Nem kíván téled sokat a bethlemi Kisded. Nem, — korántsem! Csak alázat és szeretetet, mert e kettő az igazság-szeretetnek, az igazi szívjóságnak s kötelelősségének édesapja és édesanyja.

Evangeliumot, azaz: örömhirt hozott nekünk a karácsonyi nagy esemény...

Hát ez az örömhír boldogítson, üdvözítsen!... S akkor énekelhetjük igazándiképpen:

„Örvendjétek, igaz szívűből,
Örvendjétek emberek,
Mert ma a ti Megváltótok:
Jézus Krisztus született!“ (Maj.)

Földes Zoltán.

Szokás.

A tekintetes Szerkesztő urnak, valamint e lap olvasó közönségnek bocsánata kérem, hogy ez alkalommal az ember gyarlóságának egy olyan fajtát rózom meg, amely fának érett gyümölcsei, ugy a „Csiki Lapok“, mint más sajtóorgánium törvényszéki rovatában oly gyakran kiállítva vannak. Mivel ez a fa a mi szűkebb hazánkban, Csikmegyében oly bőséges termést produkált ez évben, ami mellett bizony az esküdtzéki tárgyalások tartalmas volta is, nem tartom érdektelenné, ha e fa termő talajáról s a talajt befolyásoló külső hatásokról ez ün-

nepi számban egyet-mást a tapasztalataim nyomán elmondok.

Ha ugy megvizsgáljuk magunkat, amiben ugyan egy kicsit elfogultak vagyunk legtöbb-ször, bizony sokszor megijedünk a vizsgálat-eredményétől. Itt-ott találunk, ki lelkenek, értelmének gondos és tudatos fejlesztése által megközelíteni igyekszik az embernek tulajdonképeni hivatását. Ezek ritkák. A régi görögök az ilyeneket félisteneknek neveztek. Találunk, szomorúan kell bevallanunk, sűrűn találunk olyanokat, kiktől minden józanul gondolkodó megvetéssel fordul el.

Mi az oka? A szokás.

A szokás olyan zsarnoki hatalom az emberen, mely hatalmat nehezebb legyőzni, mint a legerősebb ellenséget. Szeptember hónapban vagyunk. Lépjünk be egy népes elemi iskola még népesebb termébe. Nézzünk végig a csemetéken. Vizsgáljuk, hogy első tekintetre minő benyomást veszünk észre. Először is szembe ölik, hogy egyik növendék tiszta, másik kevésbé tiszta, a harmadik meg nem is tiszta. Beszélgetni kezdünk velük. Egyik értelmesen beszél, másik nem. Mikor már két-három hónapja, hogy puhitom a talajt, szedgetem a gyomokat, nyesegetem a vadnövényeket, bekezdik látni növendékeim lelkébe. Egyiknél azt tapasztalom a rövid idő alatt, hogy biz ő az igazmondással hadi lábán van, magyarul mondva hazug; másik igazmondó; egyik szereti a tanul-társait, másikra mindig panasz van, mivel ve-rekedik; egyik szereti és védi az állatokat, másik kínozza; egyik gyönyörködni tud a gyermekies dolgokban, másikat ez nem érdekli. Lassankint tapasztalom, hogy egyik szorgalmas, másik hanyag; egyik takarékos, másik pazar.

Péterről azt következtettem, hogy a szülői bizony igen felvilágosult szellemben beszél-nek előtte; Párlól meg azt, hogy a szülők a trágár beszédektől nem tartózkodnak; András-nál azt látom, hogy a szülők az igazmondás-sal hadi lábán vannak. Szomorú a János sorsa. Őt a család megfosztotta a gyermeki világot bearanyozó élvezetekől. Szomorú, lehagott. Kutatok az ok után. A család nem tördök az én Jánosommal. Ők otthon családi jeleneteket rendeznek s ebben kritikát ki szülői hivatásai-ka. Ők iskolába adták, elég ha úgy, ahogy felnevelték, tördök vele a tanító, az iskola s akárhány esetben a nagy közönség. Így gondolkodnak.

Mind ez honnan van? Egyedül a szokástól. Ezeket a gyermek mind a családból hozta és hozza az iskolába. A szülők szokásai vissza-

tükröződnek gyermekükben. „Alma nem esik messze a fájától“. Tudatos erős akaratra van az embernek szüksége, hogy a rossz szokásokat legyőzze, a jóknak hódoljon.

Ha növendékeim egy bizonyos, de nagy százalékának iskolabanni viselkedéséről, magatartásáról következtetek a családra, bizony itt a szokás hatalmának a legrosszabb részét, magát a székelet fajunkat végveszedelemmel fenyegető betegségét látom. A többek közül egy pár.

Károly későn jön az iskolába. Kérem, hol voltál? Felelet: Későre feküdtünk le, mert keresztapám nálunk volt és édesapámmal ivott. Istvánunk következetesen soha sincs írószere. Kérem, miért? Anyám nem ad rá pénzt, mert kell pálinkára. Józsi az iskolában álmos. Kérem, hol voltatok az este? Anna néniéknél kalálka volt, édesapámékál olt voltam. Bizal-maskodni kezd. Ittünk és ettünk. Mit ittatok? Mézes pálinkát. Édes apámnak olyan kedve volt, hogy egész reszeg lett. Itt a tanítóra szép misszió vár.

Ezekhez hasonló számos példával tudnám állítástomat támogatni. Igen, olyan példákkal, miket a szülők csupán szokásból követnek, a gyermek meg majmol, utánoz, gyönyörködik benne és egyben megmérgezi magát.

Az eddig felsorolt veszedelmes szokások közül egyik legveszedelmebb az ivási szokás. Vannak növendékek, kikkől eskü alatt merem állítani, hogy a nevelő lérsám, a család a szesz-nek hódol. Ezeknek egész viseletük, lényük elárulja, hogy bizony a család fők nemcsak sa-ját magukat mérgezték meg, hanem ezeket a csöpp, ártatlan gyermekeket is. Ezek viselet-ben ugy, mint tanulásban bizony sok követelni valót hagynak hátra. Ha feyelmi bü-netetést kell alkalmaznom, a bünyosök nagy része ezen csapatlól telik ki. Találkozom olyan szü-lővel, ki panaszkodott, hogy az ő fia gyengén halad a tanulásban. „Pedig higye el tanító ur, Józsi okos fia. Tegnap este valami borozás volt nálunk. A vendégek daloltak. Józsi oly jól eldalolta utánuk azt a nótát, hogy N. N. ur is bámulja.“ Hiszem kedves nényem, hogy az ilyen dolgot megtanulja. Ez az oka, hogy az iskolában előadott dolgokat meg nem tudja.

Itt a hibás nevelésnek egyik bünyos forrása. Azért nem halad az iskolában, mivel ez a parányi gyermek már a családi ünnepéyek, összejövetelek, házi italozások által, ami a mi fajunknál ugyanis sűrűn fordul elő, megfosztatott figyelő képességétől. Ot csak apja, vagy anyjának, illetve egyik-másik ismerősének szesz-től gözlög beszéde érdekli. Hátha még szesz-

is adnak ezen ártatlan gyermeknek! Pedig ad-nak. Ezt is tapasztalom. No akkor az ered-mény az iskolai nevelésnél nem sokkal több a semminél.

Ha valamivel, ugy a szesz élvezetével ront-juk meg gyermekeinket.

Övjuk őket a szesztől, amely név alatt nemcsak a pálinkát, hanem a bort és sört is értem! Alkalmat se adjunk, hogy ok a szesz hatását lássák. Ha így járunk, el, ugy az igaz-ság szolgáltatás nagy százaléka megszűnik. Az esküdtzéki tárgyalások bőséges száma lepad, a bírtonók, kórházak, menthelyek, árvaházak lakói minimumra olvadnak, a direkt és indi-rekt adókulcs nagyon lecsök. Minden jógazda év végén számot vet, hogy vajjon a gazdasága hogyan záródik, hogy arányban van-e a hozam az utánjárás és kiadással.

Hát csak a gyermekneveléssel ne vessen számot az ember? Hát ez csak teljesen ösztön-szerűen történjen? Ez ma nem állhat meg. Pedig nagyjában így van. Azért pusztulunk, veszünk.

Itt a szeretet ünnepe, itt az év vége. Min-den szülő vessen számot, hogy vajjon a reá bizott talajt hogyan munkálta meg, vajjon ed-mes-e ezen isteni hivatására? Egy szilárd elhatározást hozzon meg ez az ünnep mindnyá-junk szívébe, hogy t. i. saját magunk és nem-zetünk javát előmozdítsunk, minden a gyer-meiki lélekre rossz szokástól tartózkodunk.

Márton Bálint.

Véres harc a pálinkaüst körül.

Párlót ritkító harc folyt le Csikjendölvaán f. hó 14-én este és 15-én reggelre virodolag két kö-telességet teljesítő pénzügyör és Csikjendölva la-kóssága között. Az embernek megáll az esze, hogy visszafelé fejlődünk-e avy sziget vagyunk az em-beri valóságban. Teljes anarchiát árul el az a hal-atlan elvetemültség, melylyel egy egész újjelen át Csikjendölva község lakóinak jó nagy része, bent a községben megostromolt két pénzügyör, kik elég merészek voltak kötelességüket teljesíteni s egy engedély nélküli dugdokorsmát a pálinkafüő gyár-al együtt lefoglani. Pedig de sok bünyek lehetett forrása az a pálinkafüő üt! Amint beszélik, eddig már 9 embert vertek agyon abba a sütőben!

Csikjendölva község különben vezet a bünygyi statisztikában, melynek állandóan jó adag részét szolgáltatja. S szomorú világot vet ez népünk er-kölesi világára, mely nem ismer se tisztelést, se hivatali tekintélyt. Ott tartunk, hogy a törvény-szigoru rendelkezései alkalmazva is hatálytalanok, az előjárók tekintélye nem létezik s hiába a ha-tóság minden erőves inté. kedése a nép erkölesi érzése kihalt, helyébe lépven a romlottság, mely magával rántotta az egész nemzetéket. Igazán csak egy mód volna az állapotok gyökereis és

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Nem láthatom...

Nem láthatom angyal arcod,
Nem hallhatom csengő hangod,
Nem foghatom bársony kezéd,
Nem lehetek soha veled.

Boldogabb a rabmadárka:
Vele lehet édes párja,
Jobb a láncra vert fogolynak:
Tudja, mikor szabadulhat.

Elzárt a sors téled engem,
Mint a rabnak, kell szenvednem
Rablánc került bus szivemre,
S egyedül te veheted le.

Hej, de életem e földön,
Örök rabigában töltöm,
S nem viszonzott szerelem
Rabja leszek szüntelen.

Léháké a világ...

Léháké a világ, téllené a vagyton
Ez fáj a népeknek s fáj nekem is nagyon
Haraggal a szivemben, a sorstól azt kérdem:
Miért nincs ott jutalom, ahol van az érdem?

Sors urfi felkacag s mosolyogva mondja:
Közös fájdalomnak, miért nincs közös gondja?
Ahol az erő van, miért nincs ott akarat?
Ahol mindent tudnak, miért nincs ott öntudat?

Jön a megváltó.

Kicsiny harang csendült meg az ébredő hajnalban és a kemény téli levegőben zengett, reszketve csilingelt a hangja. A faluban egy-másután nyíltak a kapuajtók, ködmönös pa-rasztok, nagykendőbe burkolódzó asszonyok bujtak ki rajtuk és elindultak a templom irá-nyában. A havas, sápadt szürkület fákora fes-tette az embereket és azok, amint egymásután lépegettek, nem különböztek egymástól, a bónaljak alatt egyformán ott szorongott a nagy-

testű imakönyv, lomha árnyék kuszott mind-egyik nyomában, a jeges uton.

A rórátek ideje volt, karácsony előtt, amik-or az emberek készülődnek Jézus megszüle-lésére... Itt is, a faluban, a nyomorodott pa-rasztok áhitattal irtották a képzelt bünyeket tiszta szívköből és a hajnali miséken buzgó-n könyörögtek az égi kegyelemért, ha netalán a megélhetés napjainak során lázzadó szó hagyta volna el ajkukat.

A sanylódó emberek, most a karácsonyi ájtatosság idejében, töredelmesen érezték, hogy sokat vétkeztek az elmúlt esztendőben. Szint-ugy, mint az előző években, mióta a soruk megfordult és az Isten kipróbálta őket.

A földjüket, melyből kinőtt a szűkös ke-nyér, elkányázta a béről. Husz teljes évig senki másnak nem zsendült a kalász, nemcsak náluk, de az egész környéken. A tiz csapás közül aztán köztünk vagott az utolsó, amikor megcsinálták a vasutat és ilyformán a parasztk elestek a fuvarozástól is és rájok borult a zsellérség, a nyomorúság sötét felhője. Mindezért a parasztk ezen a környéken igen sokszor bünbe estek s titkon jussukat a türelmetlen napokban sűrű-n használták, zúgolódta, káromkodtak, míg nem karácsony idejére ilyenkor észre tértek.

A szenvedő emberekre ráderengett a Jézus arca. A szívek mélyén forradalom háborgott és megnőtt, számyas lett bennük a hit, hogy jön a Megváltó. Az evangélium legendái, mint eleven valóságok, ott rajzottak az emberek lel-keben és a csendes esteken, a szomorú szo-bákban, amikor a szent könyveket forgatták, lejátszódtak előttük — a képelet gyöngéd se-gítségével — az Istenes idők, a megnemült Zakariás rejtelmes viselkedése, a liliosos asz-sonynak csodás esetei; megbrebbentek a szem-ük előtt a mennyből káprázatos megnyilat-kozásai és dús hálával, az alázatosság gerje-delmével felt be szívők; az ódon íráskok regél-ték, próféciáltak, hogy megszületik a Megváltó, a hatalmasokat levonja az ő székeletből, az al-zatásokat felmagasztalja és betölti az éhezőtök minden jóval...

Közeledett karácsony napja, a Luca fordul-óján az emberek szívében melegebben lükte-tett a reménység. Mikor egymásután jöttek a gyerekek, a Megváltó csemetéi és be-bekial-ítottak a házakba:

— Szaporodjanak meg bőségsben, csirkék-ben, libákban! — az asszonyok rá-rámondták:

— Ugy legyen... ugy legyen... hála érte Jézusnak...

Az esték mindinkább áhítatosabbakká vá-ltak, betlehemesek már mindenfelé jártak. Meg-kocogtatták az ajtókat és felcsendül a bejelentő versek:

— Bébocsátást kérünk, jöttünk a Meg-váltót dicsérni, ha megengedtetik, szép ének-szóval, pászlorok örömmel elő fog adatni.

Benn a szobában a parasztk szolozsmásan feleltek:

— Halljuk Jézus születését, akit angyalok hirdetnek.

A betlehemesek bejöttek és öiben hozták a házikót. Aranyzsupp volt a fedele, ezüstök a falai, benn pedig a házikóban, a fehér já-szólt bölcösen ringatta a Liliomos Asszony. Rubintos palástjuktban gyémántos koronával a fejkön állt a három király és nézték a kü-szöbről a nyájas idült. Mária ringat, József alázatossan hajlik a gyermek fölé, báránnyok friss szalmában pihennek és a karcsu lábu sza-már odadörgölődik a jászolhoz. Az aranyzsup tetején pedig ékeskedik az emberi hivatógató nagy piros csillag.

A betlehemesek énekelni kezdtek:
— Betlehemnek pusztájában nagy öröm hir-dettelet, mert a barmok pajtájában, ökör, szá-már jászolában üdvözítő születet...

Az ének elcsendült, három pásztor lépett most elő a betlehemesek sorából, fehér volt a ködmönök és fehér volt a szöghajuk, mely ráverődött a vállukra. Felemelték a szántott arcukat és csudálkozva, gajdolva így szóltak:
— Így nagy történetet még soha nem ér-tünk, hogy szózatot hallunk az égből. Azt hal-lottuk, hogy Betlehembe siessünk, a világ Meg-váltójának köszöntésére.

A parasztkok, férfiak, asszonyok, gyerekek felkeltek az asztal mellől és gomolyogva a jászol elé siettek.

— Hol van a Megváltó?

— Megszületett?

— Eljött értünk?

Letérdeltek a kis házikó előtt, elvették a betlehemesektől, ölegették, cirögatták örömlük-ben ujongtak.
— Szinarany az istálló és ahol megszü-letett...

— Juj a szerezsen király... az is eljött hozzánk...

— Ni! A csillag, hogy repül a házikóra... Magasra emelték a jászolt és most már valamennyien, parasztkok, betlehemesek da-lolták:

— Uj csillag támadt az égen, kit megpró-fétáltak régen, kit szomjuhozó lelkek várnak...

Lassankint, áhítatosan elhangzott az ének... és az ajtón újra kocogtak... Három öreg pász-tor jött a szobába. Fehér volt a ködmön, fe-hér a szöghajuk, mely ráverődött a vállukra. Körülnéztek és köszöntöttek:

— Dicsértessék az Ur Jézus Krisztus!

— Mindörökké Amen. Hová igyekeznek ki-gyelmetek?

— Megyünk a harmadik határba.

— Milyen járásban ilyenkor?

— Megyünk az igazságot meghallgatni.....

— Az igazságot?.. Aztán a harmadik ha-tárban találják meg azt? Kinél, minél? Hogy gondolják?

— Egy szegény ember ajkáról csörgedezik, mint a tiszta patak és aki meghallja, megérti friss lesz tőle a lelke...

— Csodákat beszélnek, ott keresik az igaz-ságot, nem hőbortosok kigyelmetek?

— Nem, ami szót elejt, érdemes felvenni, mint a kincset...

— Hissen tudják, hogy az igazságot nek-ünk nem mutogatták, bujtatták, takarják, tudj' Isten hol bujdosik...

— Jöjjenek velünk és meglátják, hogy nála van és irral keni be az ember szívet, amikor beszél...

— Aztán miről szól, mi van a szavában, hogy ugy megindulnak rajta?..

— A szegény ember bajáról, amin ő segí-teni fog...

— És hiszik kigyelmetek segíthet emberfia?..

A parasztkok, pásztorok és betlehemesek le-dültek az asztal mellé, a cicomás házikót letet-ték az asztalra a lámpa mellé és az arany vessző, ezüstös és gyémántos szívek mind ra-gyogtak rajta, amikor az öreg, társainál is öre-gbebb pásztor így szólt:

gyors javítására, mely népünket észretörtené és megmatná a becsületet. Ez az egyedüli mód s annak elő lépése, hogy a járáskor valamennyi községben erős csendőrs állítsák fel, mi nem is olyan nagy kívánság, mert más békés természeti vármegyék díszelhetnének ezzel.

Csendőrségünk talán a világ legjobb, leginkább levált intézménye. Ezzel egy nemzet sem díszelhetik. Ennek az egynek megmaradt a tekintélye, melyet féltve őriz. A magyar csendőrt még székely népünk is respektálja, mert fél tőle. S ha Csikjenőfalván csendőrs lett volna, megvagyunk győzve, hogy az a véres harc egyáltalában nem folyt volna le, de legrosszabb esetben is a két Almási testvér, kiket a községbeesett pénzügyörök késő reggel löttek le, nem fekédné elhaltolva a föld alatt s nem sirna kettőjük után 12 árva özvegyekkel! Nem is hiszünk, hogy a belügyminiszter elzárkózna a vármegye jogos kívánsága elől, mert közállapotainkat csupán a csendőrsnek közsegénki felállítására orvosolhatja meg. Hiaz elég egy kisebb községnek 2-3 csendőr, kik példás rendet teremtenek, emelki a község elöljáróinak s ezek felelősségének aláüldözött tekintélyét. Megmentenek egy nemzetet a börtönből és becsületességéből!

Csikjenőfalvára még épen a legutósebben fel kell állítani egy csendőrsöt. E községben történt a kilencvenes évek közepén a karcsuóvá képviselő-választás alkalmával, hogy az egyik képviselőjelölt — vármegyénk szülője. — a gyergyói részektől 92 kocsival és 400 választóval közeledett este felé a községhez, mikor eléje lovagolt a huszárnagy egy század húszával és azt jelentette, hogy a községen való átvonulást lovas katonával nem képes feladni, mert a jenőfalviak felbőszülve mind-an-kunál kánokkál felfegyverkezve, lebeszélnek. És az óriási csapat egy század húszal felvezette mellett kénytelen volt a községet elkerülve, az erdő alatt menni a választás színhelyére.

A most lefolyt vérvégzetéről tudósítunk a következőket jelenti:

Folyó hó 14-én délután egy csikjenőfalvi ember a Karcsuóvá tartozkóló Császár Ignác fővizgató és Longi Albert vizgató, pénzügyörököt figyelmeztette, hogy Csikjenőfalván Bokor János házában, mely a község régi dugkorszája, kis istenben pálinkát főznek. A két pénzügyörök azonban a helyszíni sietet a Bokor János kis sütőházába benyitva, ott találta a gazdát feleségével, amint épen pálinkával főztek. Császár fővizgató az ajtó mögött meglátta az ajtót azonnal bezárta, a gazdának és feleségének a távozását megtiltotta s a hivatalos leltár felvételéhez fogott. Az asszony okkor előállt, hogy neki négy kis gyereke az „első házban van, hol a lámpát magunkra dönthetik és az ellenőrzésnél keletkeztetik belőle. A mit sem sejtő fővizgató erre kiengedte az asszonyt s a kis sültajtaját ismét beresztette. — Az asszony azonban többféle hájjal volt megkeve. Erzéven a bajt, az első házba sietett, hol négyen javában pálinkáztak, közülük az a híres Farkas Bokor János is, kiről épen a már érintett képviselőválasztás alkalmával az község vezetője lett: „Jenőfalva bajban van, Bokor János fogva van” stb. — Bokor János régi jó hírnevét úgy látszik

magyar becülte, mit a pálinka is nagy mértékben fokozott, mert alig mondta el az asszony, hogy milyen nagy „haj”-ba juttatták a pénzügyörök, felugrott helyéről és egyes-egyedül a sütőházhoz sietett és ott kopogtatott. A fővizgató kérdésre azt felelte, hogy ő közeleg esküdt, mire a még mindig gyantulan pénzügyörök beengedtek. Bokor Jánosnak sem kellett több, káromkodások között előlértotta bicakjait és neki ment egyenesen Császár fővizgatónak. Mellette egy pár lépéssel hátrább állott az alig 18 éves Longi Albert vizgató. — Látva a veszelelnet Longi Albert, fegyverét vállára emelte s egy jól irányzott lövéssel hasba lölte Farkas Bokor Jánost, ki megtántorodva, elhagyta a sütőházat.

A pénzügyörök bezárták ismét a sütőházat és a gazdával bent maradtak.

A lövés zaja s maga az eset csakhamar nagy népszerűséget szerezte. A sütőházat körültekintve mintegy 150 ember s közpört zúdítottak a vékony rozoga doszkákból összeállított alkotmányra. Felgyújtani nem merték, mert a pénzügyörök bent volt a gazda is. Az ajtó b-törni szintén nem merték, mert a pénzügyörök kiköltöztek, hogy aki b-törni, azt igazolom nélküli levélük.

Más estehez kellett tehát folyamodni. Megkezdtek a sütőt s hátul kezdték a deszkaköztönyt és gerendákat fejszékkel bontogatni. A Bokor János meglövése este 10 óra tájban történt s így a pénzügyörök hullátelelem között voltak, ha véletlenül segítség nem érkezik. Ez pedig nem érkezett késő reggelig. Az éjjel már valóságos ostromállapotban tartott. Az ablakok beverve, a sült ház felé szedve kétéghesztő tettek a helyszé.

Egy-egy veszedelmes rohamból kénytelenek voltak a pénzügyörök fegyvereiket ismételtelen használni, melyet könnyen tehetek az útját részekben. A támadóknak ez is elég volt, mert az ajtó fel-törni nem merték s a pénzügyörök reggelig kiültak az éjjel. Az éjjelen át tett mintegy 40 lövés a támadóknak kárt nem okozott. Közben Császár fővizgátó egy kö, melyet a támadók a résen át dobtak, homlokán találta, könnyű sérülést okozva.

Reggel 6-7 óra között történt, hogy Almási Páter és Almási István testvérek megtudta, hogy az ő hájukat foglalták le a pénzügyörök, a helyszíni siettek a hogy hájukat kiszabadítsák, egyenesen az ajtónak estek. A két hatalmas embernek engedett az ajtó s elsők Almási Páter behalovna, Császár Ignác fővizgátó a föltre verve, felfogott kezdte. A nyomban utána belépő testvérek Almási Istvánra pedig rákiáltott: „Eredj István fogd meg a másikat.” Erre Almási István hajlandók is mutatkozott, de vesztére, mert ebben a pillanatban a kemencére felkuszott Longi Albert a második jól irányzott lövést tette s Almási István fején keresztül löve, holtan esett le egy székre. Ezt látva Almási Páter, felugrott Császár Ignárról, s öt öt löveggel, Longi felé tartott. A következő pillanatban állott szívevel ő is holtan terült el. Longi Albert harmukál golyója öt is megölte. A még mindig bentlő gazda tüdén szemtanúja volt a véres drámának, szerencséjűk volt a pénzügyöröknek, hogy a kint levők nem rohantak meg a sütőt s így megmenekültek a biztos haláltól. Az Almási testvérekkel boronhat 3-4 ember a lövések után kimenekültek a sütőházból.

A két Almási testvér halálgezte után egy pár perere megérkeztek Karcsuóvára a csendőrsök. Mint mondják csak kettő volt, de teljesen elegendő a már egy is megrémült embereknek szétburrantására. A csendőrsök is úgy kerültek a helyszíniére s talán egyedül ez volt a szorongatott pénzügyörök szerecséje, hogy az előre meglött Bokor János haza mevén, lefeküdt ágyába, de éjjelkor annyira rosszul lett, hogy Karcsuóváról sürgősen kivitatták dr Székely Manó körörost. Dr Székely Manó azonban már későn érkezett, mert Bokor János utolsó perceit élte. A körörostnak még nagynehelen elmondta a véres dráma első fejezetét, s aztután belső elvívés következében kiiszenvedett. Dr Székely Manó viszontértében értesítette a karcsuóvá csendőrsöt, mely azonban már nem akadályozhatta meg a két Almási testvér véres tragédiáját. Ha egy pár percel előbb érkezett volna, a dráma ez utolsó fejezete elmaradt volna.

Farkas Bokor Jánost felesége s 4 gyermeke, Almási Pétert felesége s 5 gyermeke, Almási Istvánt felesége s 5 gyermeke — valamennyien kiskoruk — siratja. Ezenkívül a két Almási testvér feleségei áldott állapotban vannak.

A vizsgáló bírő kiszállt a helyszíniére dr Veress Sándor és dr Filep Sándor orvosokkal s a holttesteket felboncolták. A helyszíni a kir. ügyész is képviselve volt.

Értesülésünk szerint már 20-nál több letartóztatás történt. (—s. —a.)

Jótekonycélu gyermek-előadás.

A csikszederadi polgári leányiskola igazgatósága nagy sikerű gyermek-előadást rendezett folyó hó 21-én délután 9 órakor a leányiskola zsinatjában. Az előadott műsor nagy és változatos volt. Maga az előadás jótekonycélu előadás, mennyiben a tiszta jövedelem az iskolai tanulmányi kitudulási alapul javára fordítottat. A község nem volt hiálatalan az iskola igazgatóságának jóakaratú fardozásaiaval szemben, mert a zsinaterem zafolnásig megtelt városunk intelligens községével, mi az erkölcsi és anyagi siker fenyesen biztosította. A község sorában látnk Kállay Ubul főispánt is. A műsor első pontját képezte Farkas Ilonka prologja, melyet kedvesen és közvetlenül adolt elő. Második pont Gyulay-Káldy Miodrámája, az „Éji látogatás” volt, melyben Filep Jucika, B. Braun Angela tanárnő zongora kísérete mellett brilliroztt.

A darab igen nehéz szer-pet rótt az előadóra, s azonban azt meglőp biztossággal oldotta meg. Előadása igen nagy hatást ért el. A „Levél” című 2 felvonásos szünetben nyolcan mutatkoztak be az iskola növendékei közül a községnek. Mindannyian igen jól megállották helyüket s maga a darab a rendezés tökéletességével tudott elő. Kitűnő alakítást produkált Fejér Katiuka a tót család leány szerepében. Kiseb szerepében biztos fellépést árult el Mihály Lajzika is. A „Kis gazdaszszony” című monologot Löwinger Klára meglőp közvetlenséggel adta elő. Igen szép műfolyzatot nyújtott B. Braun Angela tanárnő és Szacsavay Mariska négy kére előadott „Liszt II. Magyar Rapsodiá”-ja, melyet a község zójosan meglőp-solt. Radó Antal „A két testvér” című hosszú s nehéz kötetmentét Veress Ilonka szavalta el. Előadása értelmes és kidolgozott volt, mivel szemben a község nem volt hallatlan.

Legsikerültebb pontja volt az előadásnak a Filep Jucika által műsoron kívül előadott „En vagyok a vizgató a harmadik B-be” című kuplé, mely a községnek annyira tetszett, hogy többször megújította. Filep Jucika panamakalijával, biztos fellépésével s kellemes hangjával egy olyan kabin-ékesen tudott be a községnek, mely rutinözösséggel s közvetlenségével, a fűvárosi Loynd Orffemban is különálló szám lenne. A dr Györgyi Elvira rendező termében előadott tréfás jelenet szereplői közül kiemeljük Liszt Ilonkát, Fejér Ellát, Boltz Margitot, Molnár Mariskát, Nagy Margitot, Szacsavay Nellikét s Veress Paulát. Valamennyien igen jó alakítást mutatnak be. Egy kis díszanyag színészeti produkció Fjér Ella, ki Hájásné szerepében bámulatos biztos fellépést s tökéletességet tanúsított. A községnek leginkább tetszett. Igen elegánsak és szépek voltak Szacsavay Nellike, Veress Paula s Nagy Margit. Jól esett a szemek kelles meglőndésük s sikerült alakításuk. Veress Paula egy igen szép betéte, is énekelt. Csakugyan kénes van a torkában, mi nem szorul operációra.

Nagy sikert zongora szm volt Liszt Ilonka játéka, ki tökéletesen s kitűnő technikával adta elő a „Magyar zenei emlékek”-et. Játéka summi kívánsái valót nem hagyott hátra. A község hallá-sa n meglőpsolta.

A műsor helyzezésűl gyönyörűen rendezett zeneképeit mutatnak be a növendékek geológizmollett. A nézők és fardagos ének-számokat bámulatos precizitással adták elő. Előzötek Fejér Ella és Veress Paula ún. kánditóját és Filep Jucika szőlőját. Mindhármanknak Isten adta kellemes hangjuk van, melyet remélhetőleg még sokszor fogunk hallani. Ritka szép előadóját s Szacsavay Nellike, mint „Az éjjel” megszemeljesítője.

Az egész előadás hosszú s fardagos rendezésűt és gondossággal árult el, mely B. Braun Angela tanárnő dícséri, ki ritka szakértelennel s fardhatatlan buzgalommal dolgozott az előadás siker érdekében. Legyen a fnyes erkölcsi és anyagi siker a jutalma.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

Az előadás 27 korona folyt be. Felülizettek: Kállay Ubul 6 kor., dr Harmath Leó. Niszcz Adolm, Niszcz Lőréné, Nurdányi Márton 3-3 kor., dr Éltly Gyula, Kapitány Mariska. Szathmáry Olga, Báthory Olga, dr Filep Sándor, Farkas Imréné, Liszt Izabella, dr Gaal Endre, Beck fkereskedő 2-2 kor., Boltzsz Ferenc, dr Imecs János, Fejér Sándorné, Beez Imréné, Császár Lászlóné, Munkovics Menyhért 1-1 kor., Friedländer Lajosné 30 fill., Farkas Gyurika 20 fill. A felülizetők jogulják az igazgatóság halás köszönetét.

A csendőrség a nyomozást bevezette s az egyik tettest, Görbe Demeter gyimesi lakos személyében kiderítette.

Kulcsár József gyimesbükkii lakos János nevű 8 éves kis fiát Ottlány György gyimesbükkii lakos úgy megverte, hogy orvosi látellett szerint sérülési gyógykezelésére 16 nap szükséges. Tettes a csikszereadi kir. járásbíró-ságnál feljelentette.

Lopás. Folyó hó 12-én délután 3 órakor Kis Sándor György gyimesi lakos, gyári munkás lakásán Slága András munkás, ki nála szállásban volt, egy kis ládát feltört s az abban talált nyolc darab 20 koronás bankjegyet ellopta és megszökött. A csendőrség tettes személyazonosságának megállapítása után a feljelentést a kir. ügyészséghez megtette.

Ebzárlat a veszettség miatt. A gyakori veszettségi esetekre való tekintettel, a felsőki járás főszolgabírája az egész járás területén 40 napi szigorú ebzárlatot rendelt el. Ez intézkedést nem helyeselhetjük eléggé, mert az utóbbi időben az egész vármegye területén napról-napra halljuk, hogy a veszett ebek akadálytalanul gárrázkodnak. E nyavalya annyira gyakori télen a kutyáknál, hogy legjobb volna az összes kutyákat hatóságilag kizuztatni annyival is inkább, mert az ebzárlat szigorú betartását nehéz ellenőrizni, ezenkívül pedig a sok gazdátlan, kóbor kutya szabadon jár közlekedni közelegre s garázdálkodik úgy, ahogy neki tetszik. Ezeket az éjjeli vendégeket nap-nap után látjuk városunkban is, mert hit várszón a többi kőnc, mint vidéken. Felhívjuk rendőrségünk figyelmét az éjjeli vendégekre s ha még nem mondta volna el az ebzárlatot, bekövetkezőhet szennecsételesek megelőzése céljából soron kívül rendelje el. Csak aztán be is tarták ám! Éjjel egy pár puskást felállítani a vágóhíd körül nem lesz kár!

Ujévi üdvözetek megváltása. Közledek az esztendő, mikor megindulnak az új évi üdvözetek nyomtatványai. Valamikor talán volt még valami értelme, akkor még tisztán udvariassági tény volt s nem vitték olyan szerkesztésbe, mint az utóbbi években. Nem mondhatjuk egyébként, mint egy visszamaradt rossz szokásnak, mely eredeti célját nem szolgálja, sőt legtöbbször olyan újévi üdvözeteket kapunk, mely egyenesen visszataszítást szül. A mai értekek által összetartott világban idejét látjuk annak, hogy ezt a rossz szokást a többi közül végleg kikiszorítsuk. Ha elgondoljuk, hogy ezek a semmit mondó újévi üdvözetek mennyi pénzbe kerülnek és azzal a pénzzel hány nemesebb célt szolgálhatunk a nélkül, hogy az egymás iránti felebaráti szeretetnek és udvariasságnak ártanánk, — lehetetlen, hogy ennek a rossz szokásnak továbbra is hódoljunk. Éppen ezért örömmel üdvözlöljük azt az akciót, melyet a vármegye tisztviselői karn indított Fejér Sándor alispán indítványára, hogy jövőre az újévi üdvözetek megváltása címén bizonyos összeget a létesítendő „Ár. és szeretetház” javára ad. Ennél nemesebb cselekedetet nem is tehet. Az újévi üdvözetek megváltását készséggel nyugtázzuk lapunkban.

Jogi vizsgákra való készültség megkönnyítése. Érdekes és célszerű intézményt honosított meg a Kolozsvárt Malom-utca 14. szám alatt működő jogi szeminárium. T. i. azon jogszigorlók érdekében, akik szigorlatuk letétele előtt Kolozsváron csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodai, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag essenciáját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készít, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik és a magyarázatot nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönözés és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Továbbá naponta próbaszigorlatokat tart, melyeken az intézeten kívül készülték is díjmentesen részt vehetnek. — „Tájékoztató a jogi szemináriumról” című könyvet a szeminárium vezetősége ingyen megküldi. (Cím: Jogi szeminárium, Malom-utca 14. sz. I. emelet).

Az aradi vesztőhely sorsajátéka. Arad város közönsége 100,000 korona kölcsönt vett fel az aradi vesztőhely megváltási árának részbeni fedezésére. A még hiányzó összeget a folyamatosan levő sorsjátékból reméli pótolni

a bizottság. Barabás Béla orsz. képviselő, a bizottság elnöke a hazafias közönség pártfogására ajánlja a sorsjátékot, amely lehetővé teszi, hogy 1910-ben az aradi golgotha a nemzet tulajdona legyen. Egy sorsjáték ára 1 korona. A húzást január hó 8-án okvetlen megtartják. Sorsjegyek rendelhetők a központi irodában: Budapest, VII., Akáca-utca 39. Minden 30 drb sorsjegy után megküldi a bizottság az „Aradi Vértanúk Albuma” című gyönyörű díszalbumot, melynek bolli ára 20 korona.

„Az Állatvilág” című állattani vadászati és halászati folyóirat legújabb füzete mint eddig is gyönyörű kiállításban és gazdagon illusztrálva jelent meg. A füzet tartalmából felemlíthetjük báró Babarczyni Jóna Jolán lárcáját, melyben egy paraguayi vadászkirándulását írja le. Dr Bolháay István „Képek a new yorki természetrajzi muzeumból” címen ismerteti a világ első muzeuma gyűjteményének néhány kiváló csoportját, végül Sárosi Várad Ferenc „Állatok a fogságban” című cikkében idegenföldi állatoknak életéből ír le egyet-mást. A szép kiállítású folyóiratot mindenkinek ajánlhatjuk, mutatványszámot pedig szívesen küld „Az Állatvilág” kiadóhivatala (Budapest, VII., Damjanich-utca 36.).

Lopások. Folyó hó 12-én György Antal csikszentgyörgyi lakos, kocsis záros kofferéből 24 korona készpénzt elloptak. A csendőrség a nyomozást bevezetvén, a tettest kiderítette Csató Gyula (Dávidé) személyében és feljelentette a kir. ügyészségnek.

Nagy Galaczi György gimn. középiskolai lakos szolgálója, Bálint Juliánna folyó hó 13-án gazdájától 80 koronát elloptott s azután megszökött. Terhelt beismérésben van.

Sulyos testisértés. Tankó Miklósné szül. Bacsoni Margit gyimesközéplöki, kápolnapataki lakost Tankó János Vajda, kívül közös udvaron lakkak, köztük fennálló régebbi haragból kifolyólag egy favágó fejszével oly súlyosan bántalmazta, hogy szenvedett sérülési gyógykezelésére 20 nap szükséges. Tettes ellen az eljárás folyik.

A „Jó Pajtás” cikkei a legjobb írók írják. Mikszáth Kálmán gyakran ír bele elbeszélést, Sebök Zsigmond benne folytatja macskörténeteit Dörmögő Dömötör címen, Benedek Elek regényt és szép meséket írt, Molnár Ferenc mulatságos apró szindarabokat, történeteket, Rákosi Viktor elbeszéléseket, Szőlősi Zsigmond és Mórócz Zsigmond meséket, elbeszéléseket, Schöppin Aladár tanulságos elbeszéléseket. Költőink közül Lévay József, Endrődi Sándor, Kozma Andor, Ábrányi Emil, Lampért Géza, stb. írják a „Jó Pajtás”-ba gyermekverseket. A „Jó Pajtás” szerkesztői üzenneti kedvesek minden gyermeknek, igazi benső szeretetteljes viszony fejlődik ki általuk a lap és olvasói közt. A „Jó Pajtás” rejtvényeinek megfejtői között értékes könyvjutalmakat sorol ki. Karácsonyra gazdag tartalma és díszes kiállítású ajándékkal lepi meg olvasóit. Ez a „A Jó Pajtás Almanachja”, egy terjedelmes kötet könyv, legjobb ifjúsági íróink meséiből, elbeszéléseiből, egyéb közleményeiből összeállítva szép képekkel. Azonkívül kedves kis tárcanaptárt az 1910. évre kap minden előfizető. A „Jó Pajtás Almanachja”-t és a tárcanaptárt ingyen kapja minden előfizető; azok is, akik új évtől kezdve lépnek az előfizetők sorába. Előfizetők gyűjtői értékes kedvezményben részesülnek. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámot ingyen küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala: Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz. a fiók-kiadóhivatal: Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) R.-T. Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

KÖZGAZDASÁG.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és pénzpiacról.

Budapest, 1909. december 16.

A budapesti értéktőzsde irányzata az elmúlt hét folyamán tartottak volt mondható, dacára a kevésbé kedvező belpolitikai viszonyoknak, melyek nem annyira az árfolyamok csökkenését idézték elő, mint inkább nagyfokú üzletlenségben nyilvánultak meg. A nagy részvételenség okozta csekély forgalom mellett azonban ezáltal is észlelhető volt a tőzsde barátságos hangulata, aminek indoka elsősorban a pénzügyi viszonyok aránylag kedvező helyzetében található. Ezzel kapcsolatosan a járadékpiac némi szilárdulást tüntet fel. Nevezetesen a 4%-os magyar koronajáradék Párisban

való bevezetésének hírére, ennek árfolyama mintegy 1/4%-kal javult és amennyiben a francia piacon való bevezetést a belpolitikai helyzet kedvező megoldása lehetővé teszi, további árfolyamemelkedés remélhető.

A helyi értékek közül a városi villamos vasut részvényeiben volt élénkebb üzlet, melyeknek árfolyama egészen 317-ig emelkedett. Érdeklődés mutatkozott továbbá a magyar aszfalt ipar részvényei iránt, arra a hírre, hogy nevezett társaság hosszabb szünet után részvényeinek ez évben ismét osztalékot fog juttatni. Adria részvényekben szintén volt némi forgalom, lényegtelen árfolyamhullámzás mellett.

Menetrend-módosítás a zágráb-sziszekbródi és sucja-dobertini vonalon.

Folyó évi december hó 15-től kezdve a Zágráb máv.-sziszek—bródi vonalon közlekedő, Zágráb máv.-ról délelőtt 11 óra 30 perckor induló vegyes és az onnan éjjel 1 órakor induló személyszállító tehervonatok, továbbá a Zágráb máv.-ra jelenleg délután 5 óra 50 perckor érkező vegyes és az oda éjjel 11 óra 27 perckor érkező személyszállító tehervonatok Zágráb déli vasutól fognak indulni, illetve Zágráb déli vasutra fognak érkezni.

E vonatok indulása és érkezése Zágráb déli vasuton ugyanaz marad, mint jelenleg Zágráb máv.-on, kivéve a Zágráb máv.-ra Sunjáról éjjel 11 óra 27 perckor érkező személyszállító tehervonatot, mely Zágráb déli vasura éjjel 11 óra 7 perckor fog érkezni és Sunjáról is korábban, azaz este 8 óra 20 perckor fog indulni. E vonatokhoz Zágráb máv. és Zágráb déli vasut közl. összekötő személyszállító vonatok fognak forgalomba helyezni, melyek által a jelenlegi csatlakozások Zágráb máv.-on ezután is fentartatnak.

Ugyancsak az említett időponttól kezdve a Zágráb máv.-ról jelenleg este 9 óra 30 perckor induló személyvonat korábban, azaz este 9 óra 15 perckor fog indulni, Bródra pedig éjjel 3 óra 9 perckor fog érkezni, Bosznabródba azonban ugy fog érkezni, mint jelenleg.

A sunja—dobertini vonalon közlekedő Dobertinből jelenleg este 6 óra 32 perckor induló és Sunjára 8 óra 15 perckor érkező vegyesvonat pedig Debrecenből este 6 óra 29 perckor fog indulni és Sunjára este 8 óra 2 perckor fog érkezni.

Budapest, 1909. december 7-én.

Lyuzijtatásig.

NYILTTÉR.

(E rovatban közöltékért nem felelős a szerkesztő).

HA

még nem járhatja okvetlen fizesse elő január hó elsejével az elismert legjobb magyar napilapot

„AZ UJSÁG”-ot.

MEGRENDELŐ CIM:

„AZ UJSÁG” BUDAPEST.

Egyes példányok minden ujság-elárusítónál kaphatók. 4-4

Tekintetes Deák Elek és Deák György uraknak Szépvíz.

Kijelentjük azt, hogy az önök ellen múlt hó november 1-én és ezt megelőzőleg is használt rágalmozó kijelentéseink teljes alaptalanságáról meggyőződöttünk, s miután önöktől a bíróság előtt is bocsánatot kértünk, ezen bocsánatkérés a nyilvánosság előtt is megismételjük.

Csikszereada, 1909. december hó 3.

Előttünk:

Gagygy István.

Buzás József.

onyos Fere ez.

Deák János.

A nagyközönség tudomására úhajtóm hozni, hogy Deák Elek ellen folytatott hírlapi cikkezés alkalmával a „Csiki Lapok”-ban tett azon kijelentésem, melylyel őt hülsen kezeléssel gyanúsítottam meg — nem felel meg a valóságnak. Miért ezáltal kinyilatkoztatom, hogy azokat mások biztatására tettem, de azok nem felelnek meg a valóságnak sőt az utóbbi időben arról győződtem meg, hogy Deák Elek minden tekintetben tisztán és minden hülsen kezeléstől menten fog állani a nagyközönség előtt.

Szépvízen, 1909. december 21-én.

Gagygy István.

CSARNOK.

Futó Jóska első szerepe.

Egy vén színész naplójából.

Valahol a délvídeken jártunk. Aki ismeri e vidék színi viszonyait mostanság, az fogalmat alkozhat magának arról, hogy minő állapotok uralkodhattak e téren akkortájt, ezelőtt negyven esztendővel.

Nem tudom minő szerencsétlen idea vezrelte direktorunkat e vidékre. Talán kulturmisszió vitte e szlávvidékre? Mert annyi tény, hogy soha még annyit nem koplaltunk, mint akkortájt. De ezen nem is volt valami nagy csodálkozni való, mert annak a vidéknek lakosága nagyobbbrészt szerbekből állott, kik a magyar nyelvről, magyar színészetről még azt sem tudták, mi fán termett. Sokszor voltunk már abban a stádiumban, hogy beadjuk a kulcsot és a magyar nyelv és kultura érdekében kibontott lobogónk elbukik a közdelemben. De aki a madarakat felruhazza és élelmet ad a tehetetlennek, az minket sem hagyott éhen veszni.

Rendeztünk olyan színelőadásokat, hogy egész estenden nem tettünk más egyebet, mint magyar és szerb népdalokat énekeltünk s hozzá majd a csárdást, majd pedig az egyhangú kölőlt lejtettük.

Ilyenkor azután volt is publikumunk, mely sürü, áthatlan füstfelhőkbe burkolódva, rekedt hangjával, széles jókedvében bele-bele kurjantolt nótainkba. S akkor oszt hullott az áldás, ezüst és rézpénz képeben tányérunkba, mert belépő-díjat ugyan senki fia sem fizetett. Így azután rövid időre megint csak helyre zökkent pénzügyi mérlegünk félrebillent serpenyője.

Most is egy szerb városkában tartózkodunk. De itt már direktorunk élve a politikával, minden másodeste ilyen vegyes előadásokat rendezett és csak a reá következő napokon áldoztunk Schakespeare, Szilgigeti és Katona szellemének, természetesen üres padsorok előtt. De mi ezzel nem törődünk. Ép olyan hévvel játszottuk szerepeinket, akár csak a Nemzeti Színház közönsége hallgatta volna előadásainkat. Így azután az európai egyensúly is helyre volt állítva, a hazafiságnak is eleget tettünk s a mellett még sem kopott fel az állunk.

Volt a városkában egy becsületes szabómesster és annak, ha ugyan lehetséges, még becsületesebb legénye. Futó Jóska-nak hívták. Jó magyar legény, ki vándorlásai közben került ez Istenölt elrugaskodott szerb városkába. Ez a Futó Jóska volt ami leghivebb s legkitartóbb nézőközönségünk. Ott volt az minden előadásunkon, akár szép idő volt, akár hónaljig érsárbán kellett oda küzködni. Olyan ájtatosan hallgatta Bánk-bán, Petur, Coriolán és a többi nagy hősök ékes dikcióit, akár a hívó a próféta igéit. Egy-egy érzékenyebb jelenetnél pedig olyan könnyzapor omlott szépen ivezett szeméből, hogy sokszor még a szereplő színészeknek is meg sett szívök rajta.

Fizetni persze, nem fizetett, mert a pénz nála is mindig a legkevesebb volt, hanem az okozott műveltetéért viszont ő varrta meg le-rongyolódott jelmezeinket és ő készített, annak akinek, ujjat is.

Igy azután szépen megtértünk egymással és rövid ott tartózkodásunk alatt annyira megkedveltük őt, ő meg szintársulatunkat, hogy valóban nehezen bucsuzkodtunk, mikor őtött a válás órája.

Ott hagytuk a szerb városkát, hogy másutt is terjesszük a magyar szót és másutt is harcoljunk kitűzött kulturmisszióinkért.

Ép' javában ábrándoztam egy elnyűtt mente felett, hogy belü jó volna, ha most itt lenne Futó Jóska, mindjárt kireperálna rongyos mivoltát, — hát uramfia — akárcsak a szellemidéző szavára, beloppant e percben ami Jóska-nak.

— Adjon Isten művész uram! — e szókkal köszöntött.

— Hát kend mit keres itt minálunk, — kérdém csodálkozó arckifejezéssel, — mi jó hozta erre felé?!

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

— a. Névtelen cikkeket nem közlünk. Másfelől pedig — bár cikkének irányával egyet értünk — a benne erősen élére állított felekezetiágg lapunknak most még nem időszerű s ezért inkább árt, mint használ. Mérsékeltbb hangú cikkeket szívesen közlünk, de csak úgy, ha a szerző kiltével is tisztában vagyunk.

Árverési hirdetmény.

Magán megbízásból közhírré teszem, hogy a Goldstein Hermann, gyimesfelsőlöki kereskedő által Reiner Sándor nagyváradi kereskedőnek eladott, a vevő által át nem vett, mintegy 12947-49 köblök faragott fa, a beraktározás helyén, vagyis Goldstein Hermannak Gyimesfelsőlök községben levő faraktárában 1909. évi december hó 30-án délelőtt 9 órakor a legtöbbet ígérőknek, az én közbenjöttömmel megtartandó nyilvános árverésen, a kereskedelmi törvény 352 § hoz képezt el fog adatni.

Kikiáltási ár az egész fakészletre 8800 korona.

A fakészlet a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Bánatpénz nem teendő le, de vevő köteles az egész vételárát és a vétel után járó III. fokozati illetéket az árverés után azonnal készpénzben lefizetni. Ha ezt nem tenné: az árverés nyomban folytatottat fog.

Az áru a vételár lefizetése után azonnal birtokába adatik vevőknek a ezen időponttól kezdve, az ezt érhető minden veszély és károsodás vevőt terheli, ki köteles az árut onnan legkésőbb 1910. évi január hó 31-ig saját költségén elszállíttatni.

Csikszereda, 1909. december 22-én.
Fodor Antal,
kir. közjegyző.

Szám 50—1909. ad.

Árverési hirdetmény.

Csikszereda város közbirtokossága részéről közhírré teszem, hogy nevezett közbirtokosságnak tulajdonát képező „Odor” nevű erdőresz mintegy 800 k. hold területén levő 4178 m² lucfenyő haszonfa 17252 korona kikiáltási ár, 10524 m² első minőségű bükk hasabfa és 3347 m² dongofa 24387 korona kikiáltási ár mellett összesen 41650 kor. (negyvenegyszer hat-százötven kor.) kikiáltási ár mellett Csikszereda város tanácsházánál 1910. január hó 9-én délelőtt 9 órakor tartandó zárt irásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverésen el fog adatni.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka. Ajánlat tehető külön a fenyő és külön a bükkfára is.

Az egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10% bánatpénzzel látandók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti. Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó közelebbi adatok a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Csikszereda, 1909. december hó 6-án.
Dávid Lajos,
birt. elnök.

Szám 252—1909. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszéknek 1909. évi 2399. polg. számú végzése következtében, dr. Nagy Jenő ügyvéd által képviselt Székely Népbank Részvénytársaság Csikszentmártonon javára 918 kor. s jár. erejéig 1909. évi május 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogalt és 1570 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: zongora, ruhaszekrények, tükör, 2 db 3 éves herélt ló, 1 pár új hámszer, kocsi és szán nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbíró 1909. évi V. 125/4. számú végzése folytán 913 kor. tőkekövetelés, ennek 1909. évi február hó 6-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 102 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Kászonaltizen leendő megtartására 1909. január hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Csikszentmárton, 1909. december 15-én.
Gondos István,
kir. bír. végrehajtó.

BÉRBEADÓ BIRTOK.

Csikföldön Csikszeredától 3 kilométer távolságban, 46 hold kitérő minőségű szántó és kaszáló birtok azonnal bérbeadó. A birtokhoz tartozik 4 holdas területű belsőség, kényelmes szép új 4 szobás lakással, hozzátartozó gazdasági és melléképületekkel. Értekezni lehet: **SZÁSZ JÁNOS** tulajdonosnál Ko'ozsvárt, Bartha Miklós utca 5. szám alatt, hová az esetleges ajánlatok küldendők. Ugyanott eladó széna és szalma.

ALKALMI VÉTEL!

Remek zseborá lánccal együtt csak 3 korona 90 fillér.

Nagy raktárk. szelvet szerzem be úgy, hogy ennek folytán: egy ezüst Britania 36 óráig járó anker-remontoir sveici szerkezetű órát szép lánccal együtt 3 korona 90 fillérért; egy elektromos anker-remontoir 36 óráig járó kiválóan finom sveici szerkezetű órát 4 korona 90 fillérért szállítok. Három évi jótállás! A szállítás utánvétellel történik. Órákról, ékszerekről dus választéku képes árjegyzéket kívánatra azonnal küldök.

CYPRES IGNÁC ÁRUHÁZA
Krakau, Floriani-utca 49.

Ábrakkal gazdagon ellátott árjegyzék kívánatra ingyen kldetik. A fent megjelölt órák az árjegyzékben nem fordulnak elő, mivel az egy alkalmi vétel.
Nem megfelelő árukat a pénzt visszadom.
5 6

Sz. 1699—1909. kj.

HIRDETÉNY.

Alulírott közbirtokossági elnök közhírré teszi, hogy Csikmadaras község közbirtokosságának tulajdonát képező legelők, valamint halászat, vadászati folyó évi december 27-én délelőt 8 órakor fognak Csikmadaras község házában árverés útján haszonbérbe adatni. Megjegyzetük, hogy az olyan haszonbérbe adott birtokok, melyekért a haszonbér pontosan nem lett fizetve, szintén árverés alá bocsátatik.

Csikmadaras, 1909. december 12.
Lukács Péter,
birtokossági elnök.

A mélyen tisztelt

közönség figyelmébe!

Van szerencsém a mélyen tisztelt női és férfi közönség szíves tudomására hozni, miszerint üzletemet

MANIKÜR-TEREMMEL

bővíttem ki, hol mindenkor egy elsőrendű alkalmazottam áll a közönség rendelkezésére. Tisztelettel:

Fekete Vilmos fodrász, Csikszereda.

Bükk tűzifa

24 koronáért ölenként, házhoz szállítva. Megrendelhető: **Weisner Dávidnál,** Csikszeredában.

KERESEK egy alkalmas jóvaló raktárnokot,

ki havi 90—100 korona fizetést kap. Szükséges, hogy az illető vasúti kocsik ki- és berakását értse, számolni és írni tudjon. **LEBOVITS LÁZAR,** Csikszentsimon.

Sz. 205 1909. kb.

Faeladási hirdetmény.

A csikszentdomokosi közbirtokosság elacsi nyílt árverésen a földmívelési miniszter ur 95430—1908. számú rendeletével megadott engedély alapján a Csikmadaras II-ik rész Kecskébk. és Kisáca nevű erdőreszekben mint egy 553-98 k. holdon törzsenkinti felvétel alapján kéreg-nélküli és a termelési és szállítási apadékok levonásával 129715 köbméterre becsült lucfenyő haszonfa tömeget.

Megjegyeztetik, hogy az 553-98 holdból a Kisáca erdőreszre esik 84-03 kat. hold, a Kecskébk. erdőreszre pedig 449-95 k. hold, és a 129715 köbméter haszonfából a Kisáca erdőreszre esik 16051 köbméter, a Kecskébk. erdőreszre pedig 113664 köbméter.

Az összes kikiáltási ár 774100 korona azaz hétszázhetvennégyezeregyszáz korona ebből esik a Kisáca erdőreszre 86700 korona, a Kecskébk. erdőreszre 687400 korona.

Az értékesítés céljából 1910. évi január hó 11-én délután 2 órakor. Csikszentdomokos község házában nyilvános szó- és zárt irásbeli verseny tárgyalás fog tartatni.

Árverezni lehet mind a két erdőreszre együttesen és külön-külön is.

A fatömeg becsáron alul nem fog eladatni.

Utóajánlatok nem fogadtnak el. Az irásbeli ajánlatok ellátandók szabályszerű bélyeggel és a kikiáltási ár 10 százalékát tevő összegnek a csikszeredai kir. adóhivatal pénztárába történt letétbe helyezéséről szóló nyugtával.

Szóbelileg árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát kitevő bánatpénzt a csikszeredai m. kir. adóhivatalnál letétbe helyezni és a letéti nyugtát az árverési iktatásnak bemutatni.

Megjegyeztetik, hogy a vételár kifizetésénél az eredetileg megállapított feltételek nagymértékben enyhítve lesznek.

Az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők Csikszentdomokos község házában és járási erdőgondnokságnál Csikszeredában.

Csikszentdomokos, 1909. évi december hó 1-én.

Ferenc Antal, Barabás János,
birt. jegyző. elnök.

HIRDETÉNY.

Közhírré tétetik, hogy Zsögöd község tulajdonát képező cserépfödélvető telepe, a rajta fennálló épületekkel együtt hat egymás után következő évekre haszonbérbe fog adatni a legtöbbet ígérőknek.

Kikiáltási ára 110 korona.

Ennek 10 százalékát bánatpénze az előjáróság kezéhez azonnal letendő.

Utólagos ajánlat nem fogadtnak el.

Az árverési feltételek az irodán megtekinthetők.

Az árverés fog lenni Zsögöd község házában 1910. január hó 9-ik napján délutáni 2 órakor.

Zsögöd, 1909. december 18-án.
János József, Ifj. Demény Lajos,
s. jegyző. 1-2 k. bír.

Sz. 10459/1909. t.lkvi.

Hirdetmény.

Csikmenaság község földbirtokos közönsége tulajdonát képező felsőlgyesi II. R. 8. a csiksomortáni II. R. 319, 269, 320, 273, 316, 274. és a csikmenasági 658, 656, 729, 657, 223, 416, 598. sz. telekkönyvek arányosítás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képezt átalakítottak, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1899. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikket a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás, a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottak.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás Csikmenaság községben 1910. évi január hó 10-ik napjának délelőt 9 órákor fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak: az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvi végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhetők kifogásokat jöhiszemű harmadik személyek irányában nem érvényesíthetők;

2. mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt, a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de a telekkönyvi bejegyzésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t. 15—18. és az 1899. XXXVIII. t.-cikk 5—7. s 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni parkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hasznak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, úgy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak kitörlesztést kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Csikszentmárton, 1909. évi december hó 2-án.
Dr Szabó Alajos,
kir. járásbíró.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szíves tudomására hozni, miszerint 1909. december hó 18-tól

cipész üzletemet

a köhid mellett levő. Szultán Lázár-féle házba helyeztem át, hol kész cipőkből nagy raktart tartok, ugyszintén megrendések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Szamos látogatást ker, kiváló tisztelettel:

László Albert cipész-mester, Csikszereda.

ELSŐ CSIKMEGYEI CEMENTÁRU-GYÁR

Iroda: Tuznád. Szász és Komlós, Tuznád. Iroda: Tuznád.

Ajánlja a legszebb kivitelű és örökös tartósságú kettős hornyú hosszurovú cement fedélcserépet minden színben valamint cement padló lemezét különféle összetételű mintázatban.

43-52

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-u. 5. || Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t.

Főraktár Csikszereda részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegysék, asonali palaokosere mellett: Kásoni Salutaris és Répáti 1 literes palaokban 20 fillér, félliteres palaokban 17 fillér, nagybani vételnél árengedmény.

Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Boroszei, Baross, Borhegy, Előpatak, Gloria, Fehérkői, Felsőrákosi Mária, Bohóti, Kásonjakabfalva borpataki, Hargitaiget, Matild, Székely Seitera és Satojkaí gyógyvisek.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasuti állomásra szállítva értendők.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palaokban az ország-
szerte elsőrendű minőségűnek elismert Hagenmacher-féle

következő fajta sörök:

„Király”-sör. — „Salon à la”-sör. — „Pilsen”-sör. — „Bajor”-sör.

47-49

MINDENMŰ BUTOR ELŐNYÖS FEL-

tételek mellett kapható

FOGOLYÁN ENDRE

ujjonnan kibővített butorraktárában

SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Teljes menyasszonyi kelengyék. vásznak.

ágyterítők. függönyök és mátrácok stb.

Zongorák és varrógépek részletfizetésre is.

46-52

DÉZSA-, BURDU- ÉS HÓLYAGTURÓ

legolcsóbb napi árban kapható

Cziffra Józsefnél, Gyergyószentmiklóson.

Magyar forrás! Húgyhajtó és húgysavoldó Magyar forrás!

SZULTÁN-FORRÁS.

Nagyon kellemes, tisztaitú, szénsavban gazdag, bór és dus Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyag-
bajok esetében, nagyon alkalmas cukorbetegségeknél, csúszos bántalmaknál, továbbá
a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

Szultán Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: EPERJES.

Igazgatóság: Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 22.

A londoni kiállításon kiváló és állandó vegyi összetételéért kitüntették.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel- és külföldi ásványvíz-kereskedésében, Kolostor-utca 23. — Telefon 318.

Orvosiilag ajánlva. 22-52 Kapható mindenütt.

Gzell Frigyes és Fiai

borogykereskedők és borogytermelők
MEDGYES.

Legjobb és legteljesítőképesebb szállítók

erdélyi fehér borokban.

Kitűnő saját termésű borok.

Különlegesség kiváló finom vörös borokban.

49-52

Boda József orgona és harmonium építő CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a főtisztelendő papság és a m. t. egyháztanács szíves tudomására hozni, miszerint

ORGONA ÉS HARMONIUM ÉPÍTŐ MŰHELYEMET

teljesen ujonnan rendeztem be, minék utánna módomban áll a legnagyobb szabásu orgona építést is elvállalni Bármilyen javítás- és átalakításokat a legjutányosabb árban pontosan eszközölök.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:
Boda József, orgona és harmonium építő, Csiktaplocán.

20-52

Kesztyűk és selyem bluznak valók nagy választékban!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint női-divat és kalap-üzletemet az ujonnan épült Grünwald Albert-féle házba helyeztem át ahol a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be s ez alkalommal is nem mulaszthatom el a tisztelt hölgy-közönség b. figyelmet felhívni, miszerint dusan felszerelt

NŐI-DIVAT ÉS KALAP-ÜZLETEMBEN

tekintettel az előre haladott szezonra a még meglevő díszes és díszítetlen kalapokat, sapkákat, selyem bluznak valókat, bársonyokat, színházi sálakat, arcfátyolókat, öveket, nyakrüssököt, tollakat és mindennemű kalapdiszketek és kalaptűket a lehető legjutányosabb árban árusítok. — Átalakítások a legolcsóbban eszközöltenek, amennyiben mindenféle díszem raktáron van. Különösen bátor vagyok említeni a mostan divatozó és a téli szezonra legalkalmasabb szörme kucsmákat, amelyeket régi boákból esetleg muffokból is előállítok. — A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását kérvé, vagyok kiváló tisztelettel

Özv. NAGY JAKABNÉ

Csikszeredában, Kossuth Lajos-utca.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek!

Szörme kucsmák és átalakítások!

Gyászkalapok állandó raktárai!

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Kapu-utca 15 sz.

majdnem határtalan tartósságú, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15 sz.

53

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szvoboda József könyv- és papírkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 2.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. ÉLTES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőbbban számíttatnak. Kéziratok nem adóznak vissza.</p>
--	---	--	--

Az ujévi politikai helyzet.

Évek és évtizedek alatt sok minden megváltozhat, sok minden történhet, mert ma már majdnem ott állunk, hogy emberi dolgokban lehetetlenség nem létezik.

Ezt az igazságot szentesíti 1910. év. Ebben az évben megtörténik az, hogy a „híres” Justh Gyula és a „híres” Holló Lajos mint függetlenségi vezéralakok kezdet fognak s szövetséget kötnek Kossuth Ferenc és pártja ellen.

„Ó vajjon ki gondolta volna.” Pedig ez megtörtént.

Vessünk egy rövid pillantást az elmúlt időkre.

Nem is régen volt az, a mikor Lukács László ó-szabadelvű minisztert évtizedeken keresztül egy politikai magatartása, mint az elvei, de különösen az ischli klauzula miatt az egész függetlenségi 48-as párt, közöttük első sorban Holló és Justh úgy ültök, hogy a legkisebb és leggyengébb kifejezük ellene a „hazaáruló” kifejezés volt.

Nem is régen volt az, hogy Tiszta István és Lukács ellen halált kiáltott minden magyar, aki magát hazafinak vélte, és a mikor Kossuth Ferenc óriási többséggel a parlamentbe bevonult, éppen Justh és Holló hirdették, hogy a híres szabadelvű párt meghalt örökre és azt csak az Isten támasztja fel, de ember földön soha.

Hol állunk most 1910. év kezdetén? Ott állunk, hogy a meghalt és eltemetett szabadelvű párt egyik legszóposabb tagja elítámadt Lukács László személyében.

Joggal következtethetjük, hogy fel fog támadni a többi is.

Sokkal előbb állunk Tisza alatt, mint ma. Hát ma hol állunk? Ott, hogy a függetlenségi 48-as párt többsége segítségül hívja Lukácsot ahoz, hogy őket kormányra segítse.

A mikor a szabadelvű párt volt uralmon, akkor ez soha sem hívta segítségül a függetlenségi pártot a hatalom elnyerésére.

Már most mi lesz ebből? Nincs olyan politikus az országban, aki ezt megmondhatná, mert ez a szövetség politikailag lehetetlenebb, mint a tűznek és víznek egy és ugyanazon a helyen való létezése.

De hát lehetetlen dolog nincs a világon. Ma már ott állunk, hogy Lukács László és Justh között a teljes megegyezés annyira perfekt, hogy ha 3-al több miniszteri tárca volna, akkor a hivatalos lap a kinevezett kabinettet közölhetné.

Mintha éppen a miniszteri tárcák elosztása volna a legfontosabb.

De mi lesz az önálló bankkal? Mi van a záros határidővel? És mi van az általános választói joggal?

Ezekről hallgat a kompromisszum. Ezek a kérdések csak a kilépés idején voltak aktualisak. Most már mellékesek.

Ez a legnagyobb hibája és valóságos becsapása a nemzetnek.

Justh Gyulának szégyen volna, az önálló bank megadása nélkül bárkivel szóba állani s bármilyen kormányt támogatni, mert méltóztassék visszaemlékezni — nem is olyan régen történt, hogy Justhék Kossuth Ferenc pártjából azért léptek ki, s azt választották cégerül, hogy bárki legyen a kormányelnök, s bármilyen más engedményeket hozzanak Bécsből, ők csak olyan kormányt fognak támogatni, melynek programjában az önálló banknak záros határidőn belül való felállítására fel lesz véve.

Ha gavallér magyar embernek tartja magát Justh Gyula, álljon a szavának s ne paktáljon Lukács Lászlóval, aki mindenekről beszél, csak az önálló bankról nem.

Nem követeljük záros határidőn belül az önálló bankot, de ha Lukács Lászlónak megadja a király, akkor mi nagyon, talán még jobban fogunk öröndenni, mint Justhék és sokkal nagyobb embernek fogjuk tartani Lukácsot, mint tartottuk eddig.

Igen, de tudjuk és tudja minden reálisan gondolkozó magyar politikus, hogy ebből mi egyhamar nem eszünk. — Nem pedig azért sem, mert Lukács László személyisége erre egyáltalában nem nyújt garanciát. Ha Bécsben a parlamentaris pártok képviselői nem tudtak hónapokon keresztül békés megegyezést létrehozni, lehetetlennek tartjuk azt most egy parlamenten kívül álló, pártokhoz nem tartozó politikussal. Annál inkább érthetetlen Justh Gyula ötlekezése Lukács Lászlóval. — A legközelebbi napok, talán órák ezt az érthetlent is megfogják magyarázni!

Törvényhatósági közgyűlés.

A vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 29-én Kállay Ulul főispán elnöklete mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a bizottsági tagok mérsékelt számban jelentek meg.

A közgyűlésnek mindjárt kezdetben megvolt a maga szonora szenációja, melyet a régóta vajdud áldatlan politikai válság idézett elő. Lukács László, minden parlamenti pártion kívül álló politikus, ugyanis megbízást kapván kabinetalakításra, Kállay Ulul közszereletben álló főispánunk helyét megtartani tovább nem hajlandó s már a folyó hó 28-án megtartott állandó választmányi ülésen s most a közgyűlésen bejelentette, hogy főispáni állásától megvált s lemondását újólag benyújtotta. Egyben megköszönte a vármegye részéről három és fél év óta személyébe helyezett bizalmat. Mi a legnagyobb sajnálattal emlékezünk meg Kállay Ulul főispán újabb lemondásáról, melyre őt — a vármegye közönségének egyhangú bizalma dacára — egy alakulóban levő törvénytelen kormány réme készítette. Ha távozik, utánna Lukácsossal a sötétség következik.

Az a kormány pedig soha sem számíthat Csíkvármegye közönségének támogatására s ezt bizonyára alkalmi lesz már a legközelebbi jövőben bebizonyítani. Mi bízunk abban, hogy lojalitásáról és őnzetlen hazafiságáról vármegyeszerte előnyösen ismert főispánunk nem lesz kénytelen székét elhagyni s ha ez mégis bekövetkezne, meglehet győződve a vármegye

közönségének változatlan bizalmáról. Ennek adott kifejezést folyó hó 28-án az állandó választmányi ülésen Fejér Sándor alispán, ugyancsak ily értelemben szólalt fel a törvényhatósági közgyűlésen Orbán János bizottsági tag, ki egyszersmint indítványozta, hogy Kállay Ulul főispán távozása esetén bizza meg a közgyűlés Fejér Sándor alispánt főispánunk multjához méltó bueusztatásának előkészítésével. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A tárgysorozat első pontját képezte a csíkszeredai vármegye tulajdonát képező közkórház vízellátásának biztosítása. A közgyűlés a szükséges munkálatokat 2506 korona 90 fillér költségvetéssel elfogadta.

A közigazgatási bizottság mandátumát vesztett öt régi tagját a közgyűlés nagy többséggel újra megválasztotta. Ezek dr Csiky József, dr Fejér Antal, Takó János, dr Filep Sándor és dr Daradies Félix.

A vármegyei telefonhálózat költségeinek fedezésére szükséges 1 százalékos törvényhatósági pótdát a közgyűlés névszerinti szavazással egyhangulag elfogadta. Ez egy lépéssel előrevitte közigazgatásunk e megoldandó égető kérdését úgy, hogy remélhetőleg már 1910-ben a részleges kiépítés megkezdhető lesz, mit az állam évenként 25,000 koronával segít elő.

A járási füzolgabírák eddig csekély 500-500 koronában megállapított iródi általányát 1000-1000 koronára emelte fel a közgyűlés s ezen határozatát jóváhagyás és a szükséges kiutalások végett felterjesztette a befizetésminiszterhez.

Tekintettel a járási szolgabírók rendkívül nagy ügyforgalmára, a törvényhatóság Mihály Lajos és Domokos Sándor közgy. gyakorlatok, tb. szolgabírókat kihágási bíráskodási joggal felruházta.

A vármegye magánjainak előterjesztései alkották a közgyűlés gerincét.

A magánjavarok terhére megállapított orvosi ösztöndíjak olyképpen módosítottak, hogy a tanulmányoknak külföldön való folytatása nem kötelező, ha azonban belöldi egyetem elvégzése után kéri az arra jogosultak az ösztöndíjat, külföldre évenként 1000 koronát folyósítanak anélkül azonban, hogy köteles lenne ösztöndíjas szorosban a vármegye területén működni.

A csíkszeredai kir. ügyészség kérésére és a fogház kibővítésének céljaira a törvényhatóság a m. kir. földmivessiskolának átengedett területtől 133 négyszögölet felajánlott mérsékelt árban.

A Vigadó hangverseny-termében a szünügyi bizottság által saját költségén emelt páholyok építése jóváhagyatott.

A magánjavarok tisztviselőinek fizetésrendezése és utáltományának megállapítása nagy consternatíót és meglepetést keltett. Arra ugyanis alig voltak egy néhányan elkészülve, hogy a közgyűlésen a vármegye magánjainak nagy horderejű módosított alapszabályai tárgyalás alá kerülnek. E tárgyhoz hozzászóltak számtalanszor Pál Gábor, Becze Antal, dr Szántó Samu, Szász Lajos főjegyző, Oláh Alajos, dr Fodor Antal, dr Nagy Béni, Pálffy András és még vagy hárman olyan bizottsági tagok, kik eminens érdekeltégük folytán a törvény értelmében hozzá sem szólhattak volna.

Pál Gábor bizottsági tag tette — igen helyesen — első indítványát a magánjavarok tisztviselőinek fizetésrendezése és utáltományainak megállapításánál, hogy miután ez éppen az alapszabályok egyik igen lényeges része s azoknak egységes és egyidejű előterjesztésére az I-ső, majd a II-ik szűkebb körű bizottság küldetett ki, az alapszabályok e részét nem lehet a II-ik bizottság kikerülésével az igazgató-tanács által tárgyalásra bocsájtani, mert a törvényhatóság kivéve azt az igazgatótanács hatásköréből, az alapszabályok módosításával a kebeléből kiküldött II-ik bizottságot bizza meg. Ennek dacára azonban a törvényhatóság belement úgy a fizetésrendezés, mint az alapszabályok részletes tárgyalásába. Pedig a II-ik bizottság legújabb és óriási horderejű módosításai napvilágot még nem láttak s azok a bizottsági tagokkal közölve sem lettek. Ezenkívül maga a törvényhatóság mondta ki egy régebbi határozatával, hogy az alapszabályokat egy e célra külön összehívandó közgyűlésen tárgyalja.

A részletes tárgyalás során igen sok felhasználás történt, melyek azonban figyelembe nem vételek s így a II-ik bizottság módosításai elfogadtattak. Tény az, hogy ez újabb módosítások a magánjavarok természetét, kezelését és a rendelkezési jogot lényegükben változtatják meg s gyökeres javításokat eszközölnék, mi a magánjavarok megbecsülhetetlen előnyére fog szolgálni. Az alapszabálytervezet úgy, amint az a törvényhatóság által elfogadtatott, ha teljesen nem is valósítja meg, de a lehetőség korlátai között megközelíti a székely-egyetem eszményét. Hatalmas és érdemleges munkát végzett a II-ik bizottság, mikor egy már alapjában helytelenül összehevenyészett, ideiglenes jellegű régi alapszabályt gyökeresen átalakított úgy, hogy az a vagyion, mi tisztán a székely nemes családoké, menten minden eddigi idegen befolyástól, — örökre a jogosult székely családok kezében maradjon. Elegendő erre felhozni a módosított alapszabályok 8. §-át, mely szerint szavazati joggal csak azok a vagyionhoz jogosultak bírnak, kik a fő-, főfő-, és darabontrendű nemes székely családok, valamint az 1848. évben vármegyénkben tartozkodó más székely és örmény családok fiúágon való leszármazottai s kik ezen kívül vármegyénkben közszégi illetőségüket is megtartották. A vagyionhoz jogosult községek névszerint fel vannak sorolva.

Még nagyobb fontosságú azonban a módosításoknak a tulajdonképpeni lényege, mely a vagyionkezelést és rendelkezési jogot a törvényhatósági bizottság és a miniszter kezéből kivesszi s azt az igazgatótanács által évről-évre a vagyionhoz jogosult törvényhatósági tagok névjegyzékéből összeállítandó közgyűlésre bizza. E közgyűlés különálló szövet képez és független a törvényhatóságtól. Elnöke az alispán, helyettese a főjegyző, de ha ezek nem jogosultak, avagy az alkotmány felülgészetik, elnököt a közgyűlés saját tagjai közül választ. A miniszternek széleskörű felügyeleti joga, mely tulajdonképp rendelkezési jog is, alaposan megcsorbított, mert csupán az alapszabályok korlátain belül biztosít neki felügyeleti jogot. Ha pedig a hozzá felterjesztett határozatokra 40 nap alatt nem válaszol, az jóváhagyottnak és végrehajthatónak tekintendő.

A KÁSZONI „BOLDIZSÁR-FORRÁS” KIZÁRÓLAGOS FŐRAKTÁRA. Egy literes palackokban 10 fillérért kaphatók.

Van szerencsém az igen tisztelt vevőimet értesíteni, hogy az őszi és téli szezonra megérkeztek a legfrissebb és legkiválóbb kávé fajok, theák, tea-sütemények, angol és belöldi rumok, likőrök, legfinomabb cukorkák, csokoládék és déli gyümölcsök. — Kávé, cukor, rizs, szappan és mindenféle fűszerek. — Mindennap friss hideg felvágottak és prágai sonka kapható a legszolidabb árak mellett. — Gyors és pontos kiszolgálás.

A nagyérdemű közönség saives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

VÁKAR LAJOS

FÜSZER- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉSE
CSIKSZEREDÁBAN.

Ezek nagyjában és lényegében azok a módosítások, melyeket a II-ik bizottság nagy körültekintéssel és alapos megfontolással megállapított és a törvényhatóság elfogadott.

Ha sikerül a székely-egyetemet csak megközelítőleg is megvalósítani vármegyénk törvényhatóságának, ez mindig becsületére fog szolgálni!

Dr Szántó Samu indítványozta, hogy a rendelkezés jog legyen továbbra is a törvényhatóság bizottságé és hogy a magánjavak ügyésze helyett egy második tiszt ügyészi állás rendelkeztesse. Ez indítványai nem fogadtatván el, lelebezést jelentett be. Ugy szintén felebezést jelentett be Pál Gábor bizottsági tag is azon indítványa el nem fogadása miatt, hogy a jogosultak közé a leány-ág leszármazottai is vétessenek be.

Történetek még módosítások igen sok szakaszánál, ezekre azonban létszűke miatt később térünk rá.

A községi ügyek gyorsan tárgyalattak le a számban ekkor már erősen megfogyatkozott bizottság előtt. Az ülést fél 2 órakor Fejér Sándor alispán zárta be. —s— a.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Csikszereda város államsegélye. Az 1909. évi állami költségvetésben a városok közigazgatási költségeihez való hozzájárulás címén 2,000,000 korona államsegélyt irányoztak elő azzal az indoklással, hogy ez kezdő összegnek tekintendő, melyet az állam pénzügyi helyzetéhez képest évről-évre fokozódó arányban fognak előirányozni a lényegesen szűkösödő erélyei. A tényleges szükséglet mérvét pedig a városok anyagi viszonyai és teljesítő képessége állapítja meg. — Az első államsegély a napokban érkezett meg Csikszereda városához, még pedig 5000 korona összegben. Az utalvánnyal egyidejűleg leadott belügyminiszteri rendelet különösen hangsúlyozza, hogy a törvényhozás ezen állami segélyt első sorban a városi közigazgatási tisztviselők illetményeinek rendezésére és javítására szánta, mire városunk tisztviselőinek valóban nagy szükség van. Itt említi meg még, hogy Gyergyószentmiklós város szintén 5000 korona államsegélyt kapott.

— Jönnék a színészek. Fehér Károly szingizgató szintársulata jövő héten városunkba érkezik, hogy január hó 4-én megkezdje nyolc heti működését. Fehér szingizgató a szingizgató bizottságnak már előre beküldte az előadandó darabok jegyzékét, melyek meglehetősen sokat ígérnek, mennyiben nem kevesebb, mint husz új darab kerül színre. Ezek pedig a Nagymama (operett), a Forradalmi nász (színmű), Szabinnok elablása (bohózat), Erdész leány (operett), Árendás zsidó (népszínmű), Hivatalnok urak (színmű), Bolond (operett), Buridán szamara (vígjáték), Elvált asszony (operett), Harang (legenda), Gyermek (színmű), Szerencse fia (bohózat), Rébusz báró (operett), Biboros (színmű), Kóbor istenek (operett), Megboldogult (vígjáték), Kedélyes paraszt (operett), Sötétség (színmű). Ezenkívül előkerülnek zóna-előadásban a tavaly nagy sikerrel előadott újdonságok és egy pár lomtárból előszedett sláger. A szingizgató bizottság a színre kerülő darabok sorrendjének megállapítását fentartotta magának s a műsort mindig hetenként előre fogja megállapítani, természetesen figyelembe véve a közönség kívánságait. Fehér Károlynak ezek után nem marad más hátra, mint csupán az, hogy a tavalyinál jobb társulattal mutatkozzon be városunk intelligens közönsége előtt.

— Eljegyzés. Bákay Vilmos csikszentmártoni királyi járásbírói telekkönyvi átalakító folyó hó 26-án jegyezte el Bocskor Istvánat.

— Helyreigazítás. Lapunk 51-ik számában a különfélek rovatában azt írtuk, hogy folyó hó 6-án Gál Ödön vámszedő, gyimesbükkii lakos a vasúti áteremben Havlin Gyula kiszolgáló pincért azért, hogy az általa elfogyasztott bor és borviz árát kérte, egy székkel fejbe verte. Minthogy tudomásunkra jutott, hogy az incidensre a pincér kihívó magaviselete szolgáltatót okot s Gál Ödön számláját kérés nélkül kiegyenlített, hírtünket helyesbítettük.

— Újévi üdvözlések megváltása. Lapunknak ez ideig az újévi üdvözlések megváltása címén a vármegyei árva- és szeretetház javára adakoztak: Ifkafalvi Farkas Imre és neje 5 koronát, Pap Domokos 3 koronát, dr Elthes Gyula 2 koronát, dr Elthes Zoltán 2 koronát és Józsa Géza 5 koronát.

— Gyászrovat. Özv. Fejér Miklósné szül. Mánya Mária folyó hó 22-én, 88 éves korában meghalt Szépvizen.

— Péter Gyuláné szül. Salló Erzsébet folyó hó 24-én, 31 éves korában elhalálozott Csikszentmártonban, temetése folyó hó 27-én volt, nagy részvét mellett. Az elhunytat bánatos térje és 5 kis árva leánykaja gyászolja.

— Schmilovszky János nyug. m. kir. csendőrmester és főbíró 47 éves korában folyó hó 25-én Szépvizen elhalt.

— Özv. Balló Agostonné szül. Gergely Franciska 73 éves korában, folyó hó 28-án jóbélre szenderült, Zsögödön.

— Tánc-estély. A gyimesközéploki kereskedők és kereskedelmi hivatalnokok 1910. évi január hó 9-én (vasárnap) este 8 órakor, Ráduly Béni Árpád csikszeredai zenekara közreműködése mellett, a gyimesközéploki izr. elemi iskola javára, a Dobál-téle nagyteremben tánc-estélyt rendeznek.

— Műsorok-estély. A csikszentdomokosi ifjúság, az állami iskola termében, a szegénysorsú iskolás gyermekek segélyezésére, folyó évi január hó 15-én (szombaton) színelőadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Mely alkalommal színre kerül: »Liliomfi«, Szigligeti Ede három felvonásos vígjátéka.

— Kérelem. A szingizgató bizottság kéri a közönséget, hogy a folyó hó 31-én tartandó estélyre pontosan 8 órakor szíveskedjék megjelenni; mert a műsor számai alatt az ajtókat bezárva tartják.

— Karácsonyi pásztorjátékok. A várdótfalvi róm. kath. elemi iskola tanítótestülete a növendékekkel a Gazdakör javára két karácsonyi színjátékot adott elő, még pedig karácsony első napján »Békét hozott a kis Jézus«, s második napján »A bűnbánó fiu« címűt. A jó betanításért elismerés illeti meg Péter Sándor tanítót. Újév napján szintén lesz ily előadás; az előadandó darab címe: »Aprószentek. Hasonló előadások voltak a csobótfalvi elemi iskolában is. Karácsony előtti este a »Megkerült gyermek«, ünnep első napján pedig a »Gyözedelmes szeretet« című színjátékot adták elő. Az előadásokat a közönség kívánságára ünnep második s harmadik napján megismételték, ami azt bizonyítja, hogy a jól megválasztott darabok a szereplők ügyesen adták elő. Ebben kiváló érdeme van Ambrus Ferenc tanítónak, aki fáradságot nem kímélve tanította be apró növendékeit az előadásra. A jóvedelmet színpadi felszerelések beszerzésére fordítják.

— Gondatlanság áldozata. Gyimesközéplokról jelentik, hogy Baliga István 2 éves kis fiúcska folyó évi december hó 23-án egy üst forró vizet magára huzott, minek következtében folyó hó 26-án meghalt. Hogy a gondatlanság kit terhel, azt a vizsgálat van hivatva kideríteni.

— Súlyos testlértetés. Folyó évi december hó 16-án Csikdelne községben a Zöld László korcsmajában Balla Lajos csikdelnei lakos Salamon István csikpálfalvi lakost egy 2 kilogrammos súlyméréssel úgy megütötte, hogy orvosi látélet szerint szenvedett nagyfokú sérülései gyógykezelésére 4—5 hét szükséges. Az ügyészséghez a feljelentés megletett.

Ugyancsak Csikdelne községben a Zöld László korcsmajában folyó hó 16-án történt, hogy Balla Lajos csikdelnei lakos kosarából 2 kilogramm husz ellűst s ő a tolvajt a jelenlevő Nagy András csikdelnei lakosban vélvén felfedezni, kést rántva elő, nevezett mellett ragadta s kényszerítette, hogy neki 7 kilogramm husz áraban 3 korona 74 fillért fizessen, mit a megijedt Nagy András teljesített is. Az esetről a kir. ügyészséghez a feljelentés megletett.

— Szekeres István és Erős Ágoston csikjenőfalvi lakost Bíró Ferenc csikjenőfalvi lakost saját házában kitámadták, a földre pertették és úgy megverték, hogy szenvedett sérülései gyógyulására orvosi látélet szerint 14 nap szükséges. Feljelentés tetetett.

— Medgyes Jánosné gyimesbükkii lakos folyó hó 19-én minden jogos ok nélkül Balog Ferencné szül. Geréd Lina gyimesbükkii lakost a barátsági gyártelepen egy hirtelen felkapott léccel oly súlyosan bántalmazta, hogy sérülései orvosi látélet szerint 10 napi gyógykezelésre szorulnak.

Ugyancsak Medgyes Jánosné Balog Gyula Ferencné gyimesbükkii lakost egy kővel arcán oly súlyosan dobta meg, hogy szenvedett sérülései gyógyulására 8 nap szükséges.

— Boszu. Bekker Henrik, a Kissing és Mölmann barátsági fakereskedő cég igazgatója Ambrus György munkást a gyár szolgálatából elbocsátotta, mit nevezett munkás megtorlandó, folyó hó 19-én egy fejszével Bekker gyárigazgató lakóházának egyik falát összevagdalta. Az ügynek folytatása lesz a csikszeredai kir. járásbírósnál.

— Helyreigazítás. Lapunk múlt számában a polgári leányiskola jótékony célú gyermek-előadásának jóvedelme sajtóhibából csak 27 koronának volt feltüntetve. Minthogy a jóvedelem 270 koronát tett ki, ezt ezennel helyreigazítjuk.

— Ingó vagyon rongálás. Szabó Károly Mihályé csikmadarasi lakos főreszmalmára vizet szolgáltató zsilipet folyó hó 23-án Fazakas Albert csikmadarasi lakos mintegy 5 méter hosszúságban felvágta, a gáton keresztül vezető pallót megsemmisítette, a lakóháznak ablakát és tokozatát összevágta s végül a kapu sásfáit is összevagdosta. Az esetről a csikszeredai kir. járásbírósnak jelentés tetetett.

— Kifosztott koldus. Csúnyán kirabolt egy pár elvetemedett falusi legény egy szegény koldust fényes nappal az országoton. Bodor Mátyás koldus, csikdánfalvi lakost ugyanis folyó hó 21-én Karcfalván, az állami csemetekert közelében két ismeretlen kinézésű egyén megtámadta, a földre teperte s a nála levő 15 korona 20 fillér készpénzt és kisebb értékű apróságait elrabolva, elmenekültek. A csendőrség a nyomozást bevezetvén, tetteseket Vizi Lajos Ágostoné csikjenőfalvi, továbbá Márton Dávid Istváné, Gidró István Lászlóé és Gidró János Andráse karcfalvi lakosok személyében kiderítette, kik közül Vizi Lajost és Márton Dávidot a csikszeredai kir. ügyészségnek átadta.

— Műkedvelői előadás. A csikszeredai iparos ifjúsági önképzőkör a vármegyei árva- és szeretetház javára folyó hó 26-án a Vigadó nagytermében műkedvelői előadást rendezett. Színre került Tóth Ede »A kintornás család« című eredeti népszínműve. A darab irodalmi értéke ellen nincs kifogásunk, mert ha nem is elsőrangú, de mindenesetre sikerült alkotás. Azt azonban megjegyezzük, hogy népszínműveink között számtalan nagyobb sikerrel és kevesebb fáradsággal előadható darab van. Az előadás így is egészen sikerült és a rendezés gondosságát bizonyítja. Iparos műkedvelőinket különben régen ismerjük s igen jó erőknél mondhatjuk. A közönség nem is volt hiálátlan, meri zsuflóság megöltötte a Vigadó nagytermét. Ami az előadást illeti, leghálásabb szerepe Szultán Jánosnak volt, ki úgy játszott, mintha a színpadon született volna. Samu, molnár inas szerepében egy félkötyást mutatott be s eredeti alakításával a közönségre olyan közvetlen hatást gyakorolt, hogy a nyílt színen állandó derűtségben tartotta a közönséget, mely sürű tapsokkal jutalmazta. Jucika szerepében igen jó volt Helvig Pöljka, ki a színpadon biztos fellépésével és értelmes előadással halott. Legnehezebb szerepe Orbán Tivadarnának volt, ki Fuvó Mari szerepét határozó drámai erővel kreálta. A közönség élvezte és megszánta szomorú szerepében. A népszínmű meséjének dalis legényét Zsidó István mint Bimbó Laci vitte sikerre. A színpadon otthon érzi magát és öntudatosan játszik. Az özvegy molnárné szerepe igen jó kezekbe került Szopos Ilonka személyében, ki abban tökéletesen produkált. A többi szereplők is igen jól megállták helyüket s így a darab egészen is fényesen sikerült. — Várta a közönség Darvas Bélát, ki a színpadra ki volt ugyan nyomtatva, de nem jelentkezett. Kár volt, mert az érdeklődés meleg és fokozott mértékben nyilatkozott volna meg. Az előadást tánc követte, mely reggelgel a legjobb kedvben eltartott. A fényes erkölcsi siker mellett az anyagi is páratlan, erről azonban értesített még nem kaptunk.

— Kitétetett színi növendék. Gyenge Anna a Rákosi Szidi színész-iskola növendéke, ki Vítus Károly helybeli fogházfelügyelő nevelt leánya a »Rip van Winkle« című operettben a címszerepet játszotta, kiről az összes fővárosi lapok a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg; többek között egyik fővárosi lap ezeket írja: »Értekes csengő hangja van Gyenge Annának, aki különben is ügyes naivan igérkezik, kedves fellépésével és hájos énekével figyelmet keltett«.

— Verekedés. Folyó hó 21-én délután Csikszentmárton közpénz utján Domokos József és fia Domokos Imre és Domokos Tamás csikszentmártoni lakosokat, Veress János, Veress István, Guzrán András, Albert Tamás, Bara József, Katona János, Bara Domokos és Albert István csikszentmártoni lakosok fadorongokkal és kövekkel felfegyverkezve kitámadták és páráz verekedést roktónoztak. A verekedésben súlyosabb sérüléseket szenvedtek a Domokos testvérek és atyjuk Domokos József, egy fadoronggal ellenben Domokos József is megütötte Veress Jánost, Domokos Imre pedig zsebkesével Guzrán Andrást lábán szurta meg. A verekedésnek folytatása lesz a csikszeredai kir. járásbírósnál.

— Lótolvaj. Gábor János csikjenőfalvi lakos folyó hó 24-én Csikjenőfalva községben vásárolni akart Ferencz József kereskedésében. Mielőtt bement volna az üzletbe, saját bmondása szerint 16 korona értékű lovat a fához megkötötte s azután bement vásárolni. Nagy volt azonban a meglepetése, mikor kijött az üzletből, mert a tállosnak se hire, se hama nem volt. Ismeretlen lótolvaj elszárguldozott vele, mint a szélvész. A csendőrség azonban a nyomozást bevezetvén, a testet kiderítette Gábor Miklós csikszentmártoni lakos személyében, ki a csikszeredai kir. járásbírósnál feljelentett. Így a tállós is visszakerült boldog tulajdonosa birtokába.

NYILTÉR.

(E rovatban közöltékért nem felelős a szerkesztő). Boldog újévet kíván Klein Zsigmond kávé, minden jó barátainak, vendégeinek és ismerőseinek.

CSARNOK.

Karcz.
Vasárnap.

Reggel 7 órakor a keleti pályaudvar iparjasi oldalán két hordár pipázik és beszélget.

Az egyik: Ma megint nem lesz kereset, (kópik).

A másik: Bizony nem sok. (kópik).

Az egyik: Csupa pakk nélküli utas utazik.

A másik: Pedig ez nem rossz vonat. (Tovább pipázna, az emberek jönnek-mennek. Minden második ember vadász. Legalább a ruhája olyan. Elegáns tokban van a puska, rövid nadrágban, változatosabbnál változatosabb harisnyákkal; fejükön az ugynevezett vadász-kalap).

Az egyik: Ni az az ur is itt van a Fehérvári-utról!

A másik: Melyik?

Az egyik: Az az alacsony barna.

A másik: Homan ismered?

Az egyik: Régi ismerős. Hát a most vasárnap is én kísértem hazáig, vagy 10 év óta látom.

A másik: A Fehérvári-utig?

Az egyik: Igen, igen, egész a 68. sz. alá.

A másik: Gyalog?

Az egyik: Hát kocsin? Noná nem gyalog.

A másik: Hát, hogy jön egy hordár ahhoz, hogy gyalog menjen a Fehérvári-utra a Keltitől?

Az egyik: Na hát voltak akkor boy-ok? Akkor még mi vittük a nyulakat.

A másik: A Messingerek nyulat is visznek?

Az egyik: Hát nem? (Mindketten megcsereleik pipájukat, a jobb zápjukról a balra téve és ellenkező oldalon kópnek ki).

A másik: A Messinger boy-ok mindent visznek. Levelet, táviratot, virágcsokrot, tortát, ruhát, pénzt, hordárt.

Az egyik: Nem ér az semmit, ha nem diskrétnek!

A másik: (Kérdőleg tekint rá). Hát nincs diskrétjűk. Mindig futnak és direkt megmondják mindenkinek, ki, hová és mért küldi őket.

Az egyik: Pedig mi milyen diskrétsek voltunk.

A másik: Én most is! Hány téli kabátot, órát csaptam be és soha sem mondtam, hogy kié, és a pénz mire kell! Csak bementem a zaci-ba és mondtam, hogy itt a fiatal jogász utról az óra, onnan a Kőfaragó-utcából. S ha nem adtak eleget, adtam én neki kölcsön a közvetítő celudáján! Azt ő nem tudta. Milyen üzletek voltak azok! Egy hónapban négyszer is becsaptuk az órát s én mindig megkaptam a pénzem és még 1 forintot. Jó pénz volt az, csak a házi asszonynak kellett szólni, mindig megadta, úgy hogy a fiatal ur ne tudja. A diskrétnek ára van!

Az egyik: Na hát én sem voltam diskrétsek?? A multkor is az az ur a Fehérvári-utról, mikor ment a vadászatra vasárnap, ide szól: »Shvarc! tegyen nekem egy szívesseget! (Régi jó kuncsaft. Miért ne? megfizeti). Menjen el Aranyosihoz, a Várház-körutra, hozzon nekem ide az estélti vonathoz 2 nyulat, 3 foglyot és 8 kacsa, már ki is van fizetve. Pontosán itt legyen és ne járjon a szája! (Hát járt?) Kihoztam a nyulakat s a madarakat és nem mondtam senkinek, hogy a felügyelő urat várom a Fehérvári-utról. Mi közülük ehhez az embereknek, elég ha annyit tudnak, hogy a nyulak egy vadászé. Este aztán egész csoport volt körülöttem és mikor megjött a többi vadászszal az az ur, hát ő ment elől és én utána a nyulakkal, de úgy hogy lássák — (hátraszólt) és a jövőmenők kérdezték, hová viszem, akkor azt mondtam a nagyságos Baráth felügyelő ur lőtte egy óra alatt, viszem a lakására. És ő ment elől. Olyan büszkén és utána ént — én is büszkén — 10 koronát előre kaptam. És utánunk a tömeg, kiabálták éjjen a nagyságos ur! És én nem mondtam meg, hogy a nyulak Aranyosított valók.

A másik: Hiába a boy-ok, akinek diskrétje van, az csak hordárhoz fordul.

Az egyik: Amig zálogház, jogász és vadász van, nem halunk meg éhen.

(Ebben megállapodnak). (p)

*) A Messinger-boy különöset vállalat angol mintára most állították fel Budapesten. A régi nemita-hordárok érdeket érzékenyen érinti a vállalat, mert a 16—18 éves fiuk gyorsaságával és megbízhatóságával a versenyt nem vehetik fel.

Futó Jóska első szerepe.

Egy vén színész naplójából.

(Vége.)

Arca piros volt a szégyenkezéstől és nehézkesen tört elő a szó torkából.

Nagyon megszerettem én magukat és nem tudtam belenyugodni abba, hogy én már többé ne gyönyörködhessek szép szavukba. Azért is fordulok kigyelmedhez, aki mindig jóindulattal volt irányomban, pártoljon be engem a direktornál, vegyen be a társulatába.

E szavaknál már egészen ellágyult és két izzó könnyecsepp szivárgott elő szeméből. — Hagyta őket legördülni a földre.

— Hát aztán ott hagyná szép mesterségét a komédiát? — kérdeim tőle gyengéden feddő szavakkal.

— Ott bizony kérem, mert ha nem lehetek színész, nem ér máni az életem többet egy fületlen pitykénél.

— No, ha ennyire veszedelmes a dolog, akkor inkább gyérünk a direktorhoz.

Hamar megvolt a szerződötetés. Direktorkunk kapva kapott a használható legényen. Egyelőre azonban csak a ruhatárba osztotta be, kinevezvén őt főruhatárosnak. A fú arca meg csak úgy sugárzott az örömtől.

— De azután szerepet is kapok, ugy-e direktor ur?

— Kapsz, kapsz fiam, már hogyan kapnál. Csak jól viseld gondját a ruhatárnak, nem fogok megfedkedezni rólad.

Félévig volt már velünk Futó Jóska, megosztva velünk örömeinket, bánatunkat és mindenki megszerette azért a jelkes hűvért, mely szívében a színművészetért lobogott.

Csak egy vágya maradt mindezeideig teljesíttelenül. Még mindig nem kapott szerepet. Hasztalanul ostromolta a direktort, az mindig csak biztatta.

— Majd, majd!

Nem akarta őt ugyanis nemes mesterségtől elvonni, melylyel sok hasznot hajtott a társulatnak.

Végre, addig könyörgött, addig rimázkodott a nyakamon, míg végre kikunyoráltam részére egy igénytelen, jelentéktelen szerepet. Alig volt összesen három sor. Majd meghalt az örömtől, mikor kezébe kapta a váru várt szerepet. Éjjel-nappal tanulta a három sort, úgy hogy már az egész darabot is kivülről tudta. A próbákon minden úgy ment, mint a karikacsapás. Senki sem volt boldogabb Futó Jóskánál.

Eljött a váru-várt nap is. Futó Jóskával senki egy árva szót sem beszélhetett, annyira izgatott volt. Hasztalan kértem én, hogy varrja össze felleslett kacagányomat, még csak rám se hederített. Hagyjuk őt békében, szóli, mert ő most már nem szabó, hanem színész, kin ma este az egész nézőközönség szeme fog csüngeni.

Az ügyelő csengetett. Kezdődött az előadás. — Na Futó ur, szólott a rendező — itt jön az ön jelenése.

Futó Jóska halotthaloványan, gyöngyöző homlokkal támolygott ki a szinpadra.

Egy szó az csak nem sok, de annyinak sem volt ura. A sugó torkaszakadtából sugta szerepét, de hasztalan, Jóska még a száját sem mozgatta meg.

Végre is nagynehezen kiteszkolták a szinpadról és ő leverten, lesújtva ment az öltözőbe és csúlló zokogásba tört ki.

Vége, vége! Legszebb ábrándjaim hajótörést szenvedtek. Sohase lesz belőlem színész! Alig bírtuk vigasztalni. Mondtuk neki, hogy csak a természetes lámpa láz fogta el, de ő csak szomorúan, vigasztalanul bölintott fejével.

Még az éjjel megszökött társulatunktól, hátrahagyta ábrándjait, reményét, boldogságát. Azóta bizonyosan békés családi körben, megelégedésben folytatja a tisztas szabómesterséget.

Mindnyájan sajnáltuk, szegény Futó Jóskát, hiszen olyan hasznavehető tagja volt társulatunknak. Soha senki oly szépen nem varrt nekünk potyára.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóillet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és pénzügyéről.

Budapest, 1909. december 23.

A tőzsde irányzata a lefolyt héten kisebb megszakításoktól eltekintve, mindvégig szilárd volt és különösen egyes helyi értékek élénk keresletnek örvendtek emelkedő árfolyam mellett. Minden tünet arra mutat, hogy rendezett

politikai viszonyok mellett még fokozottabb mértékben jutott volna kifejezésre a tőzsde szilárd alapszabályzata, ami abból is kitűnik, hogy éppen ma délután, amikor Lukács Lászlónak miniszterelnökké történt designálása köztudomásúvá vált, a tőzsde ezen eseményt élénk vételkedvvel üdvözölte.

Azon értékek közül, melyekben különösen számottevő forgalom fejlődött ki, kiemeljük a Magyar hitel, Magyar Jelzálog-Hitelbank, Budapesti általános és magyar villamosági, Budapesti közúti vaspálya és Budapesti villamos városi vasút részvényeket, nemkülönben a Pannónia viszontbiztosító és Magyar országos központi takarékpénztári részvényeket, melyek mindegyikénél jelentékeny javulás mutatkozik a múlt heti árfolyamokkal szemben.

Figyelemreméltónak tartjuk a 4% magyar koronajáradék iránt a tegutóbbi héten nyilvánított érdeklődést, ami részben a politikai helyzet tisztázódásának kitérésével, részben pedig az év elejére remélt pénzösséggel hozható összefüggésbe és valószínűnek tartjuk, hogy azzal párhuzamosan a befektetési értékek általánosságban szilárdulás küszöbén állanak.

A sorsjegypiacon Magyar jelzáloghitelbanki konverzionális és Pesti hazai első takarékpénztári sorsjegyekben fejlődött ki élénkebb üzlet tartott árfolyamok mellett.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai következők:

	Dec. 16.	Dec. 23.
Magyar hitel részvény	780.50	788.75
Pesti Magyar Keresk. Bank r.	3500.—	3540.—
Magy. orsz. közp. tkpzár részv.	1680.—	1710.—
Pannónia viszontbiztosító r.	2800.—	2900.—
Bpesti ált. villamosági r.	428.—	491.—
Magyar villamosági részv.	354.50	365.50
Bpesti közúti vaspálya részv.	606.25	616.25
Bpesti vill. városi vasút részv.	314.25	317.25

HIRDETMÉNY.

Közírtté tételük, hogy Zsögöd község tulajdonát képező cserépfüvelvőtelepe, a rajta fennálló épületekkel együtt hat egymás után következő évekre használatba fog adni a legelőbbet ígérőknek.

Kikiáltási ára 110 korona.

Ennek 10 százalékát bánatpénz az előjáróság kezéhez azonnal leteendő. Utólagos ajánlat nem fogadtatik el. Az árverési feltételek az irodán megtekinthetők.

Az árverés fog lenni Zsögöd község-házánál 1910. január hó 9-ik napján délutáni 2 órakor.

Zsögöd, 1909. december 18-án.

János József, Ifj. Demény János, a. jegyző. 2-2 k. bíró.

Szám 2010—1909.

Faeladási hirdetés.

Tekerőputak község eladja Tekerőputakon a község-házánál 1910. január 20-án délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános szó- és írásbeli árverésen a tulajdonát képező és Tekerőputak község határában fekvő „Csikmagas” nevű erdejében 1905—1909. évi vágás területeken található fáját a kibaszalando vágás terület mintegy 32-6 k. hold területű és található u. m.: 23480 drb és körülbelül 3830 köbméter luc- és jegenyefenyő haszonfa 4151 drb szőlő-karó és 6498 drb komló-karó a vágás terület az országúttól 4 és a legközelebbi vasuti állomástól 6-1 kilométernyire fekszik.

A kibaszalási időtartam 2 év.

Kikiáltási ár: 24762 kor., melyen alul ajánlatok nem fogadtatik el.

Bánatpénz a kikiáltási árnak 10 százaléka, u. m.: 2480 korona.

Az erdőbirtokos alulírott képviselőjénél hivatalos órák alatt megtekinthető árverési és szerződési feltételektől eltérő vagy később érkező ajánlatok és utóajánlatok nem fogadtatik el.

Tekerőputak, 1909. december 19-én.

Az erdőbirtokos nevében:

Kovács Kálmán, Bálint Ferenc, a. jegyző. k. bíró.

Pályázat.

A Csikszeredei Takarékpénztár Részvénytársaság pályázatot hirdet

a könyvelői állásra,

melylyel 2400 korona évi fizetés s az alapszabályok szerint az évi nyereségnek 9% ból jutó 14% jutalom jár;

a pénztárnoki állásra,

melylyel 1600 korona évi fizetés s a 9% ból 10% jutalom jár.

Mindkét állásra pályázhatnak óvadékképes, fedlletlen előéletű egyének, kik a szükséges elméleti és gyakorlati ismereteiket igazolni tudják.

Az állások az idej közgyűlésen választás után, három évre tölthetnek be.

Ugy a könyvelő, mint a pénztárnok évi fizetésének kétszeresét készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban biztosítékul le kell tegye, mely után a mindenkori betét kamatláb szerinti százalékot élvezi.

Az állások a közgyűlésen történt megválasztás után azonnal elfoglalandók.

Kellően felszerelt pályázati kérvények az intézet elnökéhez 1910. évi január hó 25-éig nyújthatók be.

Az igazgatóságnak 1909. december 23-án tartott üléséből.

Nagy Imre, elnök.

Eladó!

Csikszentkirály és Zsögödfürdő között egy jó növesű dus cseréfa erdő. Bővebb felvilágosítást lapunk kiadóhivatalában.

Sz. 205 1909. kb.

Faeladási hirdetés.

A csikszentdomokosi közbirtokosság eladja nyílt árverésen a földmívelési miniszter ur 95430—1908. számú rendeletével megadott engedély alapján a Csikmadaras II-ik rész Kecskébük és Kisáca nevű erdőrészekben mint egy 553-98 k. holdon törzsenkénti felvétel alapján kéregetküli és a termelési és szállítási apadékok levonásával 129715 köbméterre becsült lucfenyő haszonfa tömeget.

Megjegyeztetik, hogy az 553-98 holdból a Kisáca erdőreszre esik 84-03 kat. hold, a Kecskébük erdőreszre pedig 469-95 k. hold, és a 129715 köbméter haszonfából a Kisáca erdőreszre esik 16051 köbméter, a Kecskébük erdőreszre pedig 113664 köbméter.

Az összes kikiáltási ár 774100 korona azaz hétszázhetvennégyezeregyszáz korona ebből esik a Kisáca erdőreszre 86700 korona, a Kecskébük erdőreszre 687400 korona.

Az értékesítés céljából 1910. évi január hó 11-én délután 2 órakor. Csikszentdomokos község-házánál nyilvános szó- és írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Árverezni lehet mind a két erdőreszre együttesen és külön-külön is.

A fatömeg becsáron alul nem fog eladatni.

Utóajánlatok nem fogadtatik el.

Az írásbeli ajánlatok ellátandók szabályszerű bélyeggel és a kikiáltási ár 10 százalékát tevő összegnek a csikszeredei kir. adóhivatal pénztárába történt letétbe helyezéséről szóló nyugtával.

Szóbelileg árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát kitévő bánatpénzt a csikszeredei m. kir. adóhivatalnál letétbe helyezni és a letéti nyugtát az árverési bizottságnak bemutatni.

Megjegyeztetik, hogy a vételár kifizetésénél az eredetileg megállapított feltételek nagymértékben enyhítve lesznek.

Az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők Csikszentdomokos község-házánál és a járási erdőgondnokságnál Csikszeredeiában.

Csikszentdomokos, 1909. évi december hó 1-én.

Ferencz Antal, Barabás János, birt. jegyző. elnök.

Szám 1242—1909.

1—2

mj.

Faeladási hirdetés.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága közírtté teszi, hogy a vármegye magántulajdonát képező Felső-tőlygyes I. határrészében fekvő erdőbirtokon Belbor és Gyergyóbékás községek közigazg. határában előfordult erdőrészek és szelkárosítások következtében kihatásra engedélyezett fatömegek az alábbi csoportokban és kikiáltási árakon 1910. évi január hó 31-ik napján d. e. 10 órakor Gyergyótőlygyesen a vármegyei magánjavak kezeléségenek irodájában megtartandó nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyaláson a legelőbbet ígérőknek el fognak adatni.

I. csoport.

Belbor község határában a „Vámkuthavas” nevű erdőreszben mintegy 18 kat. hold leégett területen levő 2537 drb 21-60 cm. vastag, 2140-4 tm³-re becsült gömbölyű lucfenyő haszonfa kikiáltási ára négyezerháromszázhetvenöt (4375) korona.

II. csoport.

Belbor község határában a „Vámkuthavas” nevű erdőreszben előfordult szelődöntött foltokban található 1671 drb 21—60 cm. vastag, 993-4 tm³-re becsült ugyanolyan faanyag kikiáltási ára: kettőezerháromszázharminc (2430) korona.

III. csoport.

Belbor község határában a „Tarhavas” és „Kisbukkös” nevű erdőreszben 1063 drb 21—85 cm. vastag 920-6 tm³-re becsült ugyanolyan szelődöntött faanyag kikiáltási ára: kettőezerhatszáz-tizenöt (2714) korona.

IV. csoport.

Ugymott a „Kishavas” nevű erdőreszben leégett területen 713 drb 21—60 cm. vastag, 468-8 tm³-gömbölyű lucfenyőhaszonfa kikiáltási ára: hatszáznyolcvanöt (685) korona.

V. csoport.

A Gyergyóbékás község határában, a „Borvizpatak” nevű erdőreszben leégett területen 1765 drb 10—80 cm. vastag 1150-2 tm³-re becsült ugyanolyan faanyag kikiáltási ára: négyezerhatszáznegyvenkilenc (4749) korona.

A kikiáltási árak (10) tíz %-a bánatpénz az árverés megkezdése előtt, az árverező bizottság elnökének kezébe leteendő.

A szóbeli árverés megkezdése előtt benyújtandó és szabályszerű bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott vételár (10) tíz %-kát kitévő bánatpénz vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók el és tartalmazniuk kell egyúttal azt a kijelentést is, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Elkésztett beadott és utóajánlatok el nem fogadtatik.

A fatömegek a kikiáltási árakon alól nem fognak eladatni.

Kibaszalási határidő a jogerős szerződés kézbesítését követő 30 naptól számítandó 1 év.

Ajánlatokat teenni vagy szóbelileg árverezni úgy az egyes csapatokra külön-külön, vagy az I—V. csoportokra együttesen is lehet.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becsülésre vonatkozó közelebbi adatok a m. kir. járási Erdőgondnokságnál (Gyergyótőlygyes) és Csikvármegye magánjavainak igazgatóságánál (Csikszeredei) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága.

Csikszeredei, 1909. december 21-én.

Dr. Csiky József, igazgató.

ELSŐ CSIKMEGYEI CEMENTÁRU-GYÁR

Iroda: Tusnád. Szász és Komlós, Tusnád. Iroda: Tusnád.

Ajánlja a legszebb kivitelű és tökéletes tartósságú kettős hornyú hosszurovó cement fedélcserépet minden színtelen szinten valamint cement pad ó lemezét különféle összetételű mintázatban.

44-52

Kőbányai sör- és ásványvíz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-u. 5. || Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t. Főraktár Csikszereda részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegyek, azonnali palackosere mellett: Kásonyi Salutáris és Héptári 1 literes palackban 20 fillér, feiliteres palackban 17 fillér, nagyban vételnél áronedemény.

Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borszoki, Buross, Borhegy, Előpatak, Gloria, Fehértói, Felsőrákosi, Maris, Boholt, Kásonjakabfalva borpataki, Hargita-iget, Matild, Székely Selters és Sztojkal gyógyvizek.

Az árak helyben a hazhoz, vidékre a csikszeredai vasuti állomásra szállítva értendők.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország-
aserte elsőrendű minőségűnek elismert Hagenmacher-féle

következő fajta sörök:

„Király”-sör. -- „Saton a la „Pilsen”-sör. -- „Bajor”-sör.

48-49

MINDENMŰ BUTOR ELŐNYÖS FEL-

tételek mellett kapható

FOGOLYÁN ENDRE

ujonnan kibővített butorraktárában

SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Teljes menyasszonyi kelengyék, vásznak,
ágyterítők, függönyök és matrácok stb.

Zongorák és varrógépek részletfizetésre is.

47-52

DÉZSA-, BURDU- ÉS HÓLYAGTURÓ

legolcsóbb napi árban kapható

Cziffra Józsefnél, Gyergyószentmiklóson.

Magyar forrás! Húgyhajtó és húgysavoldó Magyar forrás!

SZULTÁN-FORRÁS.

Nagyon kellemes, hsztaizú, szénsavban gazdag, bór és dus lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyag-
bajok esetében, nagyon alkalmas cukorbetegségeknél, csúszos bántalmaknál, továbbá
a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

Szultán Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: EPERJES.

Igazgatóság: Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 22.

A londoni kiállításon kiváló és állandó vegyi összetételéért kitüntették.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel- és külföldi
ásványvíz kereskedésben, Kolostor-utca 23. - Telefon 318.

Orvosiilag ajánlva. 23-52 Kapható mindenütt.

Gzell Frigyes és Fiai

bornagykereskedők és bornagytermelők
MEDGYES.

Legjobb és legteljesítőképesebb szállítók

erdélyi fehér borokban.

Kitünő saját termésű borok.

Különlegesség kiváló finom vörös borokban.

51-52

Boda József orgona és harmonium építő CSIKTAPLOÁN.

Van szerencsém a főtisztelendő papság és a m. t.
egyháztanákos szives tudomására hozni, miszerint

ORGONA ÉS HARMONIUM ÉPÍTŐ MŰHELYEMET

teljesen ujonnan rendeztem be, minék utánna
módomban áll a legnagyobb szabású orgona épi
tőst és elvállalni bármilyen javítás és átalaki-
tásokat a legjutányosabb árban pontosan eszközlök.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:
Boda József, orgona és harmonium építő, Csiktaploán.

21-52

Kesztyűk és selyem bluznak valok nagy választékban!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására
juttatni, miszerint női divat és kalap üzletemet az
ujonnan épült Grünwald Albert-féle házba helyeztem át
ahol a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be
ez alkalommal is nem mulaszthatom el a tisztelt hölgy-
közönség b. figyelmet felhívni, miszerint dusan felszerelt

NŐI-DIVAT ÉS KALAP-ÜZLETEMBEN

tekintettel az előre haladott szezonra a még meglévő
diszes és diszitetlen kalapokat, sapkákat, selyem bluz-
nak valókat, bársonyokat, színházi sálakat, arcfatyo-
lokat, öveket, nyakrússókat, tollakat és mindennemű
kalapdiszketek és kalaptűket a lehető legjutányosabb
árban árusítok. — Átalakítások a legolcsóbban eszkö-
zöltetnek, amennyiben mindenféle díszem raktáron
van. Különösen bator vagyok említeni a mostan diva-
tozó és a téli szezonra legalkalmasabb szörme kucs-
makat, amelyeket régi boákból esetleg muffokból is
előállítok. — A nagyérdemű hölgyközönség becses pártfogását
kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Özv. NAGY JAKABNÉ

Csikszeredában, Kossuth Lajos-utca.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek!

Szörme kucsmák és átalakítások!

Gyaszkalapok állandó raktára!

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Kapu-utca 15 sz.

majdnem határtalan tartósságú, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15 sz.